

életi

HÍRADÓ

II. ÉVFOLYAM, 42. SZÁM.

ÁRA: 1,50 Ft.

1958. OKTÓBER 17.

A NÉP JELÖL

A jelölőgyűléseknek már több, mint egyharmada — a 107 ezerből 37 ezernél több — lezajlott. S ezek tapasztalata azt igazolta, hogy országszerte igen nagy az érdeklődés, az aktivitás a választások iránt. A mostani gyűléseken sokkal többen vettek részt, mint eddig bármikor, s sokkal többen is hallgattak véleményüket. Pest megye tanácsnagjai választási területében például, mintegy háromezerben történtek meg eddig a jelölőgyűlések, s nem Vácra volt az egyetlen külső, ahol minden családból legalább egy tag képviseltette magát. Az Ikarus-gyárban pedig — ahol arról döntöttek, ki legyen a fővárosi tanácsnag-jelöltjük — mintegy két-ezeröttszáz jelentek meg. Mindez csupán néhány példa. Ugyszólván vég nélkül lehetne folytatni, hiszen így van mindenütt. Am inkább vizsgáljuk meg, mi az oka ennek az igen örömdetes érdeklődésnek, fokozott politikai aktivitásnak?

Az ok — választási rendszerünk mélyseges demokratizmusában keresendő, amelynek egyik jellemző vonása, hogy a Hazafias Népfrent jelöltlistáit a szó szoros értelmében a választók maguk állítják össze. Ők döntenek — százezrek és milliók —, hogy kik képviseljenek ügyüket az elkövetkező években az országgyűlésben, a tanácsokban. És itt a százezrek, milliók említése egyáltalán nem túlzás. Nézzünk csak egy példát: 107 ezer jelölőgyűlést tartanak az országban, nos, ha mindegyiken csak húsz ember vesz részt — márpedig a tapasztalatok azt igazolják, hogy ennél több a hallgatók száma —, akkor is mintegy két és fél millió ember véleménye, döntése érvényesül a jelöltek listájának összeállításában. Félreértés ne essék, ez nem az összes szavazati joggal rendelkező polgárok száma — szó sincs arról, az lényegesen magasabb. A legtöbb országgyűlési választásokon a szavazásra jogosultak száma 6 501 869 fő volt. Ez az ország lakosságának 67,8 százalékát teszi ki. Nos, érdemes elgondolkodni ezen! Nálunk ugyanis, az előbbi számítás alapján is — százalékarányban kifejezve — sokkal többen vesznek részt már a jelölőgyűléseken, mint egyes észak-amerikai államok összes szavazati joggal rendelkező polgárai. Ime a bizonyosság. Vegyük csak az észak-amerikai Mississipp állam példáját, ahol — John Gunther, neves újságíró megállapítása szerint — 1 millió 250 ezer lakosból rendszeresen mindössze csak 180—200 ezer szavazhat. Tehát kevesebb, mint a lakosság húsz százaléka. Természetesen arról már nem is beszél a statisztika, hogy hány ember szólhat bele a jelölésbe? Mindössze néhány tucatnyian, mert a „szerecsés” szavazópolgárt már kész tények elé állítják. Előzőleg a törzstvezeirek és a bankárok eldöntik, kik legyenek a jelöltek, s a polgár megkapja a kész szavazólapot, amelyen ott sorakoznak a nevek: „választhat”. Az USA-ban mondjuk a „kongresszusaiak” vagy a „demokraták” között. Kettőjük esetében az a különbség, hogy más-más tökéscsoport érdekeit képviselik. Egyik talán a Rockefelleré, a másik a Duponté. Tehát a választó szavazatának mindössze annyi az értelme, hogy: a kisebb rosszat segíti hatalomra!

Példálózhatnánk tovább a „nyugati demokratizmussal”. Vegyük talán az egyik „bajnokot”, Svájcot, ahol az egyik, a Zürich-katonban lefolyt szavazás hivatalos adataiból a következők láthatók: a lakosság 92,8 százaléka egyáltalán szóhoz sem jutott a szavazás során. Nem érvényesíthette akaratát. Ez hát a demokratizmus érvényesülése? Igen — nyugati értelemben, mert ott természetesen vesznek, hogy — az előző esetben említett közel kétszáz-ezer ember akaratát végül is mindössze 50 ezer „képviselte”. Ráadásul eddig csupán a választójog megcsorbításáról, rövidítéséről szólnak. A különböző propagandafogásokról, közönséges választási csalásokról nem. Holott ilyesmire is akad bőségesen példa. Angliában, például 1951-ben a konzervatív párt mintegy 200 ezer szavazattal kevesebbet kapott, mint a munkaspárt. Csodálatos módon mandátumainak száma mégis 25-tel felülmúlta a munkaspártot. Ők ezt választási rendszerükből kifolyóan természetesnek tartják. Mi inkább a munkásemberek becsapásának neveznénk.

Megszoktuk már, hogy a nyugati tőkések rendkívül simulékonyan fogalmaznak. „Tiszta demokratikus” választásnak hívják azt is, hogy Afrikában az anyaország fegyveres erői — több százezer főnyi katonaság — erőszakkal az urnákhoz „vezetnek” néhány millió szavazót.

Kérdéshetné valaki, miért kell minderről beszélni? Azért, mert egyes „tárgyilagoss” nyugati vélemények szerint a magyar nép nem választhat, csupán szavazhat. Nem akarjuk erre idézni a jó magyar közmondást, hogy „előbb sörpörnek csak a saját portájuk előtt”. Nagyon is átlátszó, ócska reklámfogás ez az egész híresztelés, a demokratizmusról való fecsegés.

A mi választási rendszerünk demokratizmusát — vitathatatlan tények igazolják. Tes-sék csak bátran „kifagatni” a MÁVAG munkását, a barcsi Vörös Csillag Termelőszövetkezet parasztját, vajon felkerülhet-e egyáltalán a Hazafias Népfrent jelölőlistájára olyan ember, akit nem ő javasolt, választott? A megtartott jelölőgyűlések ugyanis arra is szolgáltattak bizonyosságot, hogy élénk vita alakul ki egy-egy javaslat felett. S nemegyszer hallatszanak olyan vélemények, „én inkább X-et javasolom, mert meggyőződésem, hogy ő jobban képvisel bennünket”. Hát nem ez a választás?

Nem egyenesebb, becsületesebb és demokratikusabb ez a módszer, mint az agyonreklámozott, tökéletesnek hirdett nyugati? Kétségtelenül becsületesebb, demokratikusabb! Itt valóban kifejezésre jut az egész dolgozó nép véleménye, amint azt a közelmúlt napokban lezajlott — és a most folyó — jelölőgyűlések is bizonyítják. Nálunk az emberek valóban élnek alkotmányos jogaikkal, nem gátolja őket ebben semmiféle korlátozás, választási „kortesfogás”.

Ebben a tudatban készül az ország november 16-ára, amikor a Hazafias Népfrent jelöltjeire leadott minden egyes szavazat egyben választást is jelent majd a szocializmus és a nyugati értelemben vett „demokrácia” között.

következők állapíthatók meg: 680 ezer 400 lakosból (a nők nem szavazhattak és más egyéb korlátozások) csupán 213 ezer 416-nak, azaz az összlakosság 31,4 százalékának volt szavazati joga. Ezzel is csak 50 százaléka, azaz 106 ezer 809 fő élt. Az érvénytelen szavazatok aránya 11,4 százalék volt. Végül is a győztes csoportra szavazók száma 48 281 fő volt, az összlakosságnak 7,2 százaléka.

Könnyen levonható tehát a következtetés: a lakosság 92,8 százaléka egyáltalán szóhoz sem jutott a szavazás során. Nem érvényesíthette akaratát. Ez hát a demokratizmus érvényesülése? Igen — nyugati értelemben, mert ott természetesen vesznek, hogy — az előző esetben említett közel kétszáz-ezer ember akaratát végül is mindössze 50 ezer „képviselte”. Ráadásul eddig csupán a választójog megcsorbításáról, rövidítéséről szólnak. A különböző propagandafogásokról, közönséges választási csalásokról nem. Holott ilyesmire is akad bőségesen példa. Angliában, például 1951-ben a konzervatív párt mintegy 200 ezer szavazattal kevesebbet kapott, mint a munkaspárt. Csodálatos módon mandátumainak száma mégis 25-tel felülmúlta a munkaspártot. Ők ezt választási rendszerükből kifolyóan természetesnek tartják. Mi inkább a munkásemberek becsapásának neveznénk.

Megszoktuk már, hogy a nyugati tőkések rendkívül simulékonyan fogalmaznak. „Tiszta demokratikus” választásnak hívják azt is, hogy Afrikában az anyaország fegyveres erői — több százezer főnyi katonaság — erőszakkal az urnákhoz „vezetnek” néhány millió szavazót.

Kérdéshetné valaki, miért kell minderről beszélni? Azért, mert egyes „tárgyilagoss” nyugati vélemények szerint a magyar nép nem választhat, csupán szavazhat. Nem akarjuk erre idézni a jó magyar közmondást, hogy „előbb sörpörnek csak a saját portájuk előtt”. Nagyon is átlátszó, ócska reklámfogás ez az egész híresztelés, a demokratizmusról való fecsegés.

A mi választási rendszerünk demokratizmusát — vitathatatlan tények igazolják. Tes-sék csak bátran „kifagatni” a MÁVAG munkását, a barcsi Vörös Csillag Termelőszövetkezet parasztját, vajon felkerülhet-e egyáltalán a Hazafias Népfrent jelölőlistájára olyan ember, akit nem ő javasolt, választott? A megtartott jelölőgyűlések ugyanis arra is szolgáltattak bizonyosságot, hogy élénk vita alakul ki egy-egy javaslat felett. S nemegyszer hallatszanak olyan vélemények, „én inkább X-et javasolom, mert meggyőződésem, hogy ő jobban képvisel bennünket”. Hát nem ez a választás?

Nem egyenesebb, becsületesebb és demokratikusabb ez a módszer, mint az agyonreklámozott, tökéletesnek hirdett nyugati? Kétségtelenül becsületesebb, demokratikusabb! Itt valóban kifejezésre jut az egész dolgozó nép véleménye, amint azt a közelmúlt napokban lezajlott — és a most folyó — jelölőgyűlések is bizonyítják. Nálunk az emberek valóban élnek alkotmányos jogaikkal, nem gátolja őket ebben semmiféle korlátozás, választási „kortesfogás”.

Ebben a tudatban készül az ország november 16-ára, amikor a Hazafias Népfrent jelöltjeire leadott minden egyes szavazat egyben választást is jelent majd a szocializmus és a nyugati értelemben vett „demokrácia” között.

Záróközlemény az NDK és a Bolgár Népköztársaság párt- és kormányküldöttségeinek tárgyalásairól

Szófia, október 13. (TASZSZ)

Október 11-én Szófiában záróközleményt adtak ki a Német Demokratikus Köztársaság párt- és kormányküldöttségei között a bolgár fővárosban lefolyt tárgyalásokról.

A záróközlemény szerint a küldöttségek eszmecserét folytattak a legfontosabb nemzetközi problémákról és a békeharc feladatairól. Tájékoztatták egymást országuk belpolitikai helyzetéről, a két párt tevékenységéről, megbeszélték a pártok és az országok közötti testvéri kapcsolatok továbbfejlesztésének kérdését. A tárgyaló felek nézetei teljesen megegyeztek minden megvitatott kérdésben.

A Német Demokratikus Köztársaság párt- és kormányküldöttsége, amelyet Walter Ulbricht, a Német Szocialista Egy-séggpárt Központi Bizottságának első titkára és Otto Grote-wohl miniszterelnök vezetett, bulgáriai baráti látogatás után vasárnap Szófiából hazautazott és visszaérkezett Berlinbe.

A búcsúztatáskor a repülőtéren Todor Zsivkov és Walter Ulbricht mondott rövid beszédet.

A szovjet ipar új eredményei

A szovjet Statisztikai Hivatal a háromnegyed évi tervteljesítésről

Moszkva, október 12. (TASZSZ)

A Szovjetunió Minisztertanácsa mellett működő Központi Statisztikai Hivatal közleménye ismerteti: a Szovjetunió ipara a harmadik negyedévi tervet 102 százalékra teljesítette.

Az év első kilenc hónapjában a szovjet ipar termelése tíz százalékkal múlta felül a múlt év hasonló időszakának ipari termelését. A kilenc hónapos tervet mind részleteiben, mind egészében az összes szövet-ségi köztársaságok teljesítették.

Az egyes termelési ágakban 1958 első kilenc hónapjában elért termelési szint a következő mértékben szárnyalta túl az előző évi eredményeket: fémkohászat 9 százalék, üzemanyag- és energetikai ipar 10 százalék, gépipar- és fém-munkáló ipar 14 százalék, vegyi- és gumiipar 12 százalék, építőanyagipar 25 százalék, könnyűipar 6 százalék, élelmiszeripar 4 százalék.

A Központi Statisztikai Hivatal közleménye szerint az év első kilenc hónapjában 29,1 millió tonna nyersvasat, vagyis 1,6 millió tonnával többet gyártottak, mint 1957 megfelelő időszakában. A ténylegesen termelt mennyiség és a termelési növekedés a többi ágban a következőképpen alakult:

acél 40,8 millió tonna (növekedés 3 millió tonna), hengerelt fém 31,9 millió tonna (2,4 millió tonna), szén 371 millió tonna (26 millió tonna), kőolaj 83,4 millió tonna (11,4 millió tonna), műtrágya 9,2 millió tonna (564 000 tonna), cement 24,4 millió tonna (3,6 millió tonna).

Túlteljesítették a közszükségleti cikkek gyártásának kilenc hónapos tervét is.

A múlt év megfelelő időszakához képest 237 millió méterrel több szövetet, 28 millió párral több lábbelit,

645 000 tonnával több porcukrot gyártottak.

Az állati eredetű élelmiszerekből felhalmozott állami készletek gyarapodása eredményeképpen

1958 első kilenc hónapjában 186 ezer tonnával több

húst, 1 millió 750 000 tonnával több tejre átszámított tejterméket adtak el a lakosságnak mint a múlt év első kilenc hónapjában.

Az ipari munkások munkájának termelékenysége 1958 első kilenc hónapjában az elő-

ző év megfelelő időszakához képest 5,6 százalékkal növekedett.

Az önköltségcsökkentésből eredő, tervben felüli megtakarítás az egész áruterelésben hozzávetőlegesen 8 milliárd rubel.

Az ENSZ politikai bizottsága a leszerelésről tanácskozik

New York, október 13. (TASZSZ)

Az ENSZ közgyűlésének politikai bizottsága hétfőn folytatja napirendi vitáját a leszerelés kérdéséről.

A délelőtti ülésen V. David csehszlovák külügyminiszter hangsúlyozta: a leszerelés változatlanul a legelső és leghalaszthatatlanabb feladat. E tekintetben

a helyes utat a szovjet küldöttség határozati javaslatát mutatja meg.

A Csehszlovák Köztársaság kormánya helyesli ezt a javaslatot, valamint a Szovjetunió-nak a leszerelésre vonatkozó többi javaslatát is.

Lodge amerikai küldött az Egyesült Államok és 16 más ország nevében határozati javaslatot terjesztett a politikai bizottság elé. Az amerikai javaslat

a kísérletek haladéktalan és feltétlen megszüntetése helyett azt ajánlja, hogy csak ideiglenesen, a genfi tárgyalások idejére füg-gesszék fel a kísérleteket.

Javasolja továbbá, hogy a leszerelés kérdéseiről a műszaki szakértők tartanak úgynevezett nem politikai jellegű értekezletet. Ez a javaslat meg-itévesztheti a világ közvélemé-

nyét, mert azt a látszatot kelteti, hogy történik valami a leszerelésért. Valójában azonban elhúzná e fontos kérdés megoldását, mert a szakértőknek csak azt a feladatot adja, hogy tanulmányozzák a problémákat, nem pedig azt, hogy egyezményeket kössenek.

Nasszer megalakította az első központi kormányt

Kairó, október 8. (Reuter)

Nasszer elnök október 7-én kinevezte az Egyesült Arab Köztársaság 21 tagú központi kormányát és létrehozta a végrehajtó tanácsot a szíriai és az egyiptomi körzetben.

A 21 tagú központi kormánynak 14 egyiptomi és 7 szíriai tagja van.

Az Egyesült Arab Köztársaság három alelnöke, Abdel Hakim Amer marsall, Akram Haurani és Abdel Latif Bogdadi megtartja posztját.

Roosevelt asszony cikke szovjetunióbeli benyomásairól

A New York Post című lap megkezdte a Szovjetunióból hazatért Eleanor Roosevelt cikksorozatának közlését. Roosevelt asszony megállapítja: fel kell hagyni a Szovjetunió-val kapcsolatos minden „vak

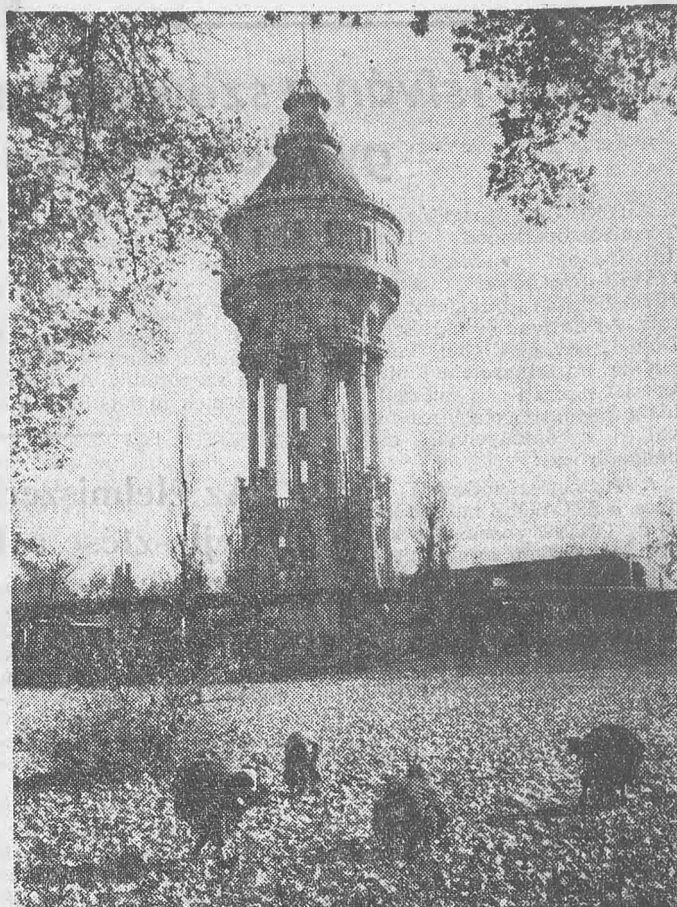
előítélettel” és „meg kell tanulnunk a más típusú kormányrendszerekkel és gazdasági rendszerekkel való együtt-élést”.

„Mivel nincs tnyünkre a kommunista rendszer — folytatja Eleanor Roosevelt — hajlamosak vagyunk azt hinni, hogy egy szép napon arra ébredünk:

a Szovjetunió valami csoda folytán eltűnt. Ideje, hogy cselekedjünk és fel-fogjuk a valóságot.”

„Vessenek egy pillantást a történelemre — folytatja Eleanor Roosevelt — és próbálják meg eldönteni, nincs-e itt az ideje annak, hogy valamilyen megegyezést érjünk el a kommunista Kínával és a Szovjetunióval.

Minél hamarabb abbahagyjuk a háborúnak, mint lehetőségek emlégetését, annál gyorsabban fogjuk felismerni a jelenlegi helyzet reális tényeit, és annál gyorsabban láthatunk hozzá mai problémáink megoldásához” — írja cikkében Eleanor Roosevelt.

ITT AZ ŐSZ... A MARGITSZIGETEN.

Nagy jelentőségű magyar-csehszlovák megállapodás dunai vízierőművek építéséről

1964—65-ben felépül a nagymarosi erőmű

A Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Köztársaság kormánybizottságai 1958. október 6-án és 7-én a Duna közös szakaszán létesítendő vízierőművek felépítéséről tárgyaltak Prágában. A magyar kormánybizottságot Apró Antal, a Minisztertanács elnökének első helyettese, a csehszlovák kormánybizottságot Karel Poláček miniszterelnökhelyettes vezette.

A két kormánybizottság közös véleménye alapján

megállapodás jött létre a Duna Pozsony és Nagymaros közötti közös szakaszán létesítendő nagy vízierőművek építésének előkészítéséről és megvalósításáról.

Megállapodás jött létre arról is, hogy a teljes Duna-szakasz hasznosítása keretében első közös műként a nagymarosi vízierőművet építik fel. Ennek a beruházásnak a tervezési munkáit már a jövő évben elő-

készítik úgy, hogy az 1964—1965. években felépülhessen az erőmű.

A most aláírt megállapodásnak igen nagy jelentősége van a magyar energiagazdálkodás és az egész magyar népgazdaság szempontjából.

A nagymarosi erőmű építése az első lépés a Duna energiájának közös kihasználásában — amit további közös beruházások fognak követni — mon-dotta Apró Antal.

A kiállítás november 9-ig lesz nyitva.

Egyetemi város épül Pécsen

A pécsi egyetem alapításának hátszázadik évfordulójára, 1965-re Európa egyik legszebb legkorábbi egyetemi városaként épül Pécs. A munka 1960-ban kezdődik, s három esztendő alatt, három csoportban folytatódik. Az egyik épületben a gazdasági irodákat helyezik el, a másik főépület lesz, a harmadikat pedig — a volt Dózsa tisztiiskola átalakításával képezik. A kilencemeletes, 190 méter hosszú, T-alakú főépület építésére 109 millió forintot fordítanak.

Százezer forintos újtási díj

Szalai Rezső, az Újpesti Bőrgyár főmérnöke, Dévai László, a Finombörgyár Gyára főmérnöke és Kozma Imre, a Főti Vegyipari Kísérleti Intézet igazgatója, az új eljárást dolgozták ki a hibás nyersanyagok felhasználására. Az új eljárás lényege, hogy a bőr felületén lecsiszolják a hibákat és műanyag emulzió festékekkel vonják be. Ezzel a sima felületű, hasonló, jól szabható és olcsó bőrt lehet előállítani. Műszaki becsülés szerint az új megalkarítás 2,5 millió forint. Az újított 100 000 forint jutalmat kapnak. Az eljárást az összes bőrgyárak bevezetik.

Svájci szerszám-gépiállítás Budapest

A közeljövőben a Gépipari Tudományos Egyesület szerszám-gépiállítás kongresszust és kiállítást rendez, amelyen nyugati cégek is bemutatják termékeiket. A kiállításon részt vesz a Svájci Tarimex-Société Anonyme-cég október 3-án, pénteken a Kereskedelmi Kamara kiállítási termében bemutatott hét svájci cég szerszám-gépeit. A kiállításon láthatók a svájci gyárak gördülő-csapágygyártó gépei.

Automatizálják a magyar szerszám-gépeket

Kidolgozták az iparág távlati tervét

Oktober 9-én a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében megkezdődött a III. szerszám-gépiállítási kongresszus, amelyen több barátj és nyugati ország küldöttei is részt vesznek. A megnyitó beszédet Varga József egyetemi tanár, a Gépipari Tudományos Egyesület elnöke mondotta, majd Hódi László, a Kohó- és Gépipari Minisztérium Szerszám-gépiállítási Igazgatóságának főmérnöke tartott előadást a magyar szerszám-gépiállítási eredményeiről.

Szerszám-gépiállítási munkánk fejlesztésének alapelveiről elmondta, hogy nagyobb mennyiségben kell gyártani finom-megmunkáló gépeket, meg kell kezdeni a nagyobbfokú automatizálást, növelni kell a célgépek, aggregátgép-gyártásának arányát. A világon végbenemő fejlődés és hazai adottságaink figyelembevételével nagy vonalakban kidolgoztuk szerszám-gépiállítási munkánk

A Klement Gottwald Gyár nagyarányú szállításai a hazai és a külföldi piacnak

Gyáraink sorra készítik jövő évi munkaterveiket. A Klement Gottwald Villamosági Gyár már elkészítette 1959. évi tervének javarészét. E szerint Tiszapalkonyának 50 megawattos turbogenerátort, Libanonnak két turbó-, Lengyelországnak pedig hidrogén-generátort szállítanak, míg a Kinának készülő csőgyárhoz egyenáramú gépeket, 120 darab Diesel-meghajtású generá-

Ötszázezer kalóriás hűtőtelep, konzervgyárak, száz megawattos turbina

Hatvankétféle forint az általános gép- ipar fejlesztésére

A Kohó- és Gépipari Minisztérium Általános Gépipari Igazgatóságához 18 gyár tartozik, köztük olyan nagy üzemek, mint a Láng Gépgyár, az Aprilis 4 Gépgyár, a Vegyipari Gép- és Radiátorgyár, a Kőbányai Vas- és Acélöntőde, a Gábor Áron Vasöntőde és Gépgyár, a Jászberényi Aprító-gyár. Vagyis ide tartoznak mindazok a gép- és gépgyárak, amelyek „általános” — azaz nem szerszám-gépeket — gyártanak. Ez az „általános” azt jelenti, hogy

az iparág üzemeiben főleg egyedi gépeket és berendezéseket állítanak elő.

A főprofil: vegyipari, élelmiszeripari és energetikai gépek gyártása.

A hároméves tervben az általános gép- és gépiállítási tervek szerint pedig a második ötéves terv alatt több százmillió forintot.

A többi között az élelmiszer- és húsiipari gépek területén 1960-ban négyszáz, 1965-ben pedig hat és félszer annyi gépet gyártanak majd, mint az idén. A húsiipari gépek iránt nagy nyugati cégek is érdeklődnek. A korábbi években az iparág Albánia részére két komplett konzervgyárat készített, most

a Szovjetunióknak 35 konzervgyár készítése van folyamatban.

Mint ismeretes, a napokban állították fel a Szegedi Konzervgyárban a maga nemében

a világon egyedül álló automatikus paradicsompürégyártó berendezést. Most tíz ilyen „paradicsompürégyártó” készülék szovjet megrendelésre. Az iparág sokféle kompresszort, hűtőberendezést és nagy teljesítményű hűtőgépeket is gyárt, amelyekből jelentős mennyiséget exportálnak a Szovjetunióba és Jugoszláviába. Jelenleg

egy 500 ezer kalóriás hűtőtelep készül szovjet exportra.

A Láng-gyárban már elkészült a hazánkban eddig gyártott legnagyobb, 50 megawattos turbina, amelyet Tiszapalkonyán állítanak fel.

Most egy minden eddigénél nagyobb, 100 megawattos gőzturbina gyártása is szóba kerül.

Tudósok a békés tudományos együttműködés mellett

Dr. Zsebők Zoltán a stockholmi és genfi nemzetközi konferenciáról

Dr. Zsebők Zoltán Kossuth-díjas egyetemi docens, az orvostudományok doktora, aki legutóbb Stockholm-ban részt vett a III. nemzetközi ernyőfényképezési kongresszuson. Genfben pedig a II. nemzetközi atomkonferencián, nyilatkozatában a többi között elmondotta:

— A többi ország küldötteivel egyetértünk abban, hogy az őszinte, baráti légkörben

Épülnek a Rádió új, korszerű stúdiói

A Magyar Rádió épület-tömbjének Szentkirályi utcai frontján már öt emelet magas emelkedik és tétő alá kerül az új épületszárny, amelyben korszerű stúdiókat rendeztek be. A stúdiók különleges módszerrel — a szerkezeti falakon belül külön falakkal — épülnek.

lezajlott viták, tapasztalataink kicserélése mindannyiunk munkáját előre viszi. Ez a kollektív szellemi munkatársaság, meg abban is, hogy a nyugati államok szakemberei által alapított nemzetközi társaság, a Société Internationale de Radiophotographie Medicale közgyűlése a stockholmi kongresszuson beválasztotta vezetőségébe a Szovjetunió és a népi demokráciák képviselőit, köztük Magyarországról Zsebők Zoltánt.

— A genfi II. nemzetközi atomkonferenciáról egy személy nem adhat átfogó képet. A konferencián minden kétséget kizáróan kitűnt, hogy a radioaktív izotópok jelentősen segítenek a diagnosztikai lehetőségeket.

— A tudósok legnagyobb része — ellentétben a nagyon kevés kivétellel — a leghatározottabban állást foglalt magánbeszélgetéseiben is a békés tudományos együttműködés mellett. Egyetlen olyan kollégát sem találtam, aki feltett kérdésére ne azt válaszolta volna, hogy örömmel jön Magyarországra, ha meghívjuk előadását tartani.

— Az együttműködésre való hajlam olyan momentumokban is megnyilvánul, hogy a magyar radiológiai szakfolyóirat részére cikkeket kapunk olasz, dán, nyugatnémet, osztrák kollégáktól is.

Tíz év alatt megkétszereződött az egy főre juttatott iparcikkgyártás hazánkban

Tízéves a belkereskedelmi címmel érdekes statisztikai összeállítás készült a Belkereskedelmi Minisztériumban. Az összefoglaló adatai szerint a munkások és az alkalmazottak reáljüvedelme az utóbbi tíz évben jelentősen növekedett. Hasonló a helyzet a parasztságnál is. Ennek eredményeként az egy lakosra jutó fogyasztás 1949 és 1957 között 56 százalékkal, az iparcikkgyártás pedig csaknem 100 százalékkal nőtt.

A statisztikai adatok szerint a kereskedelem hét év alatt 375 millió négyzetméter pamut- és gyapjúszövetet, 20 millió gyermekruhát, csaknem 10 millió női és férfi ruhát, 65 millió pár cipőt, több mint egymillió rádiót, 900 000 kerékpárt, 120 000 családi ház építéséhez elegendő téglát és cserepet, továbbá csaknem negyedszázados szoba-bebútorozására elegendő lakásbútort adott el.

Ötven százalékkal több elektromos háztartási cikk Negyvenháromezer televíziós készülék Sokkal több robogó és Panni motorkerékpár

Elkészült a kohó- és gép- iparban a közszükségleti cikkek gyártásának jövő évi terve

A Belkereskedelmi Minisztérium igényei alapján a kohó- és gép- és gépiállítási cikkek gyártásának jövő évi tervét. A terv szerint

1959-ben mintegy kétszázmillió forinttal növelik a közszükségleti cikkek előállítását

és hiányzó cikk jövőre már nem lesz a kohó- és gépiállítási cikkek között. A kétszázmillió növekedés annál is inkább jelentős, mert számos, nemrég még ritkán kapható termék, mint például kályhából, tüzhelyből, füstcsőből, hűsáralóból és különböző háztartási cikkekből az idén feltöltötték a készleteket, és így jövőre ezek gyártását csökkenthetik.

Mindenekelőtt elektromos háztartási gépekből növelik nagymértékben a termelést. Az ELEKTERMAX-gyár ötven százalékkal több elektromos háztartási cikket készít, mint az idén. Villanytűzhelyből az idei hét-ezer helyett tízezer, padlófűtőből 6100 helyett 8000, villany-

vasalóból 130 000 helyett 175 000 készül. Jövőre tizenöt-ezer kétlángú és nyolcvanöt-ezer egylángú főzőlapot hoznak forgalomba, ez a mennyiség szintén lényegesen több az ideinél.

1959-ben negyvenháromezer televíziós készülék kerül boltjainkba,

huszonhatezerrel több, mint az idén. Megjelennek az új televíziótípusok, köztük a Székesfehérvári Vadásztölténygyár 21 collos televíziós készüléke is. Kerékpár, varrógép, motorkerékpár, rádió, alumínium- és zománcdény továbbra is bőséges mennyiségben áll a vásárlók rendelkezésére.

Jövőre jelenik meg első ízben nagyobb mennyiségben a 175 köbcentiméteres robogó, a kétszázötven köbcentiméteres Panni motorkerékpár

és a magyar gyártmányú centrifuga. Centrifugával felszerelt mosógépet is forgalomba hoznak. Jövőre már villanybojlerhez, sző elektromos hűtőszelvényhez is bárki könnyen hozzájuthat.

Hazai Hírek.

32 millió forint többletgyártás a könnyűiparban

A Könnyűipari Minisztérium kollégiuma, a vele együtt működő szakszervezetek vezetőivel együtt, megvizsgálta a takarékosági mozgalom eddigi eredményeit. A takarékosági mozgalom jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a könnyűipar 1958 első felében mintegy 82 millió forint többletgyártást ért el.

A BELKERESKEDELMI MINISZTERIUM az OKISZ-szal együttesen elhatározta, félkész ruhák árusítását. Egyelőre csak félkész férfi ruhákat hoznak forgalomba. Az öltönyök a mértek utáni férfi ruhák második próbájának megfelelő előkészületben kerülnek az üzletekbe, ahol a vásárló méretei alapján 72 órán belül teljesen megvarrják az öltönyt.

A KÖVETKEZŐ ÉVEKBEN az építő szakmunkások számának nagyarányú növelésére lesz szükség, 1965-ben tizenhétmillió forint értékűre nő az építőipari tevékenység. Ez a jelenlegihez képest hatvan százalékos fejlődés és nyolcvanöt ezer szakmunkást igényel, vagyis harminchárom ezerrel többet a jelenleginél. Negyezer-ötven szakmunkást kell tehát felnevelni évente, hét esztendőn át.

A FŐVÁROSI TANÁCS igazgatási osztályának munkatársai nemrég fejezték be a budapesti hivatalok, irodák felülvizsgálását. A vizsgálat befejezése után több helyütt máris megkezdődött a kihasználatlan hivatali helyiségek, irodák felszabadítása. A tervezett lakásfelszabadításokkal előreláthatólag már a jövő év első felében fedél alá juttathatnak számos rászoruló család. A lakások kétharmadát a felszabadító szervek dolgozói, egyharmadát pedig a tanácsok kapják.

SIKERÜLT A KISÉRLET a Helvécia Állami Gazdaságban, Huszonhét különböző keresztelés után olyan töltek nyertek, melyen a szőlőbogyók húsa is tartalmazza a kadarka szép színét és rögön megfelelő színű mustot ad.

A BÉKÉS MEGYEI Sarkadon a járási tanács, a pártbizottság, a népfőiskola, a KISZ és a TIT hároméves mezőgazdasági népfőiskolát szervez. Az első évfolyamon heti négy órában jogi, politikai, mezőgazdasági, természetismereti és történelmi ismereteket oktatják a hallgatókat.

OKTÓBER 17-ÉN INDUL Moszkvába, Babics Antal akadémikus vezetésével, a magyar-szovjet orvosi napokon résztvevő magyar küldöttség. A moszkvai ülészakra száz főnyi orvos-turistacsoport is elutazik.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA és a Bolgár Tudományos Akadémia öt évre szóló tudományos együttműködési egyezményt kötött egymással.

A NAPOKBAN FIZETTÉK KI az utóbbi idők egyik legnagyobb összegű újtási díját a börtönparban: Szalai Rezső, az Újpesti Bőrgyár főmérnöke, Dévai László, a Finombörgyár főmérnöke és Kozma Imre művezető százezer forintot kapott 8 268 000 forintba kalkulált megtakarítás után.

A kormány határozata „Balázs Béla-díj” alapításáról

A kormány a szocialista filmművészet fejlesztése terén elért eredmények jutalmazására Balázs Béla-díjat alapított. A Balázs Béla-díj I. fokozata 10 000 forintos díj, második fokozata két, egyenként 7000 forintos díj, harmadik fokozata három, egyenként 5000 forintos díj. A Balázs Béla-díjat első ízben az 1959. évben osztják ki.

A BUDAPESTI TÁNC-EGYÜTTES rövidesen Franciaországba utazik. A Molnár István érdemes művész vezette alatt működő együttes nyolc héten át Párizsban és harminc nagyobb francia vidéki városban vendég szerepel.

A NÉPKÖZTÁRSASÁG ELNÖKI TANÁCSA Füst Milán írónak több évtizedes írói munkássága elismerésül a Munka Vörös Zászló Érdemrendje kitüntetés adományozta.

FEHÉRARCU CSIMPÁN-ZOK és 20 év óta hiányzó páviánjait példányai érkeztek az elmúlt napokban a budapesti Allatkertbe.

HOLLANDIÁBA 2000, Madagaszkárra 250, különböző típusú rádiót szállít az ELEKTROIMPEX, Svájcba és Portugáliába az idén első ízben exportálnak magyar rádiókészülékeket.

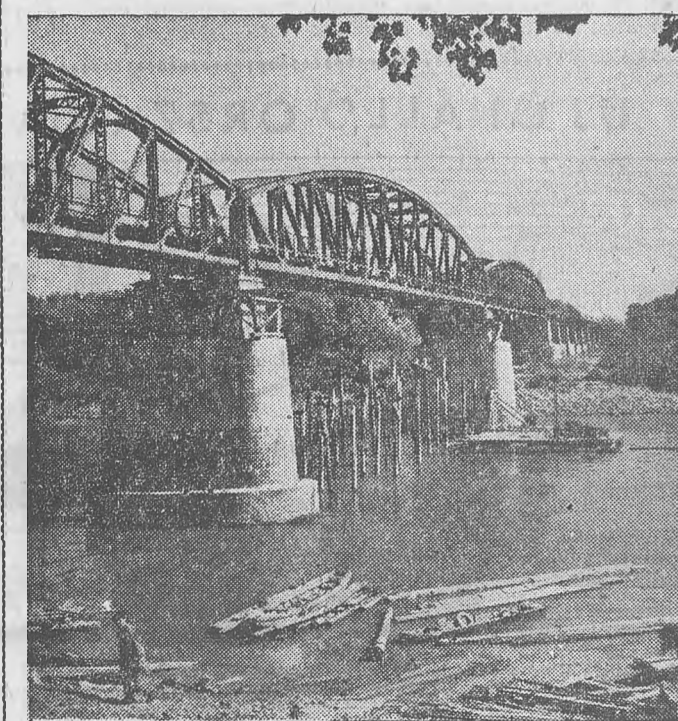
VEGET ÉRT a Bartók-fesztivál, de nem ért véget az ünnepek irodájának munkája. Már megkezdtek a jövő évi Haydn-játékok szervezését és az 1960-ban megrendezendő nemzetközi Liszt-verseny előkészítését. A zsűribe világhírű művészeket kérnek fel.

CSÜRÖS ZOLTÁN akadémikus előadások tartására a Német Szövetségi Köztársaságba utazott.

ÚJ SAJTOLÓ-ÜZEM épül előregyártott elemekből az Ikarus-gyárban. A tavaszra elkészülő üzem megindulásával évente ezer busszal több hagyhatja el majd a gyárat, mint eddig.

ÚJ DIESELMOTOROK

A Ganz Vagon- és Gépgyárban most folyik a korszerűsített Ganz-Jendrassik motor-családok kialakítása, 7,5-től 2000 lóerőig és 1-től 16 hengerig; összesen 21 alaptípus fejlesztettek ki; a motorcsaládok tagjai közül a legutóbbi napokban elkészült a 6 és a 16 hengeres Ganz-Jendrassik dieselmotor. Most két 12 hengeres dieselmotor elkészítésén dolgoznak.

Elkészült a kiskörei vasúti és közúti Tiszahíd, amely egyben az ország második leghosszabb hídja (589 m.) Most, hogy felépült az új híd, közvetlenebb, gyorsabb lesz Miskolc és másik nagy városunk, Debrecen közt a vasúti forgalom.

A román kőolajipari dolgozók nagy sikerei

Tizenegymillió tonna fölé emelkedett Románia évi kőolajtermelése
A világ legmodernebb mozgó fúrótornyai
Üzembe helyezték Európa egyik legnagyobb finomítóját

Október 12-én ünnepelték Romániában a kőolajipari munkások napját. Az egész ország népe köszöntötte ezen a napon a „fekete arany” dolgozóit, akik forradalmi tettekkel, lelkes munkájukkal beirták nevüket az ország régi és új történelmébe. Európa leggazdagabb kőolajmezőinek és a világ egyik legbőségesebb földgázlelőhelyeinek kitermelőit: munkásait, mérnökei köszöntötték ezen a napon.

Mire emlékeznek az ünneplők és az ünnepeltek? Arra, hogy hosszú évtizedeken keresztül angol, francia, holland, belga, amerikai és német tőkések bitorolták az ország legnagyobb kincsét. Arra, hogy 1932-ben az olajkutak 78 szá-

zaléka külföldi kézen volt, miközben a román petroleummunkások életszínvonalja az afrikai néger szénbányászok nyomorúságával vetekedett. És emlékeznek arra, mikor a népi hatalom jogos birtokába vette ezt a nagy kincset is.

Azóta az 1950. évi 6 millió tonna kőolajról több mint 11 millió tonnára emelkedett az évi termelés.

A három nagy petroleum-medence képe gyökeresen megváltozott. A régi adósságot letörlesztették. A legmodernebb eljárások és korszerű gépek honosodtak meg ezen a vidéken.

A Ploestiben gyártott kút-fúró berendezések tizen-negy országba exportálják.

Közülük a 4—LD típusú teljesen automatizált fúróberendezés még a legfejlettebb ipari államokban is keresetté vált. A T—75-ös, gumibronccsal szállítható mozgó fúrótorony, amely 32 nap helyett 5 nap alatt üzemben áll, jelenleg a világ legmodernebb kőolajfúró berendezésének számít.

S még néhány igen jellemző szám. Románia ma háromszor annyit fogyaszt és exportál, mint 1950-ben.

Tavaly óta Románia egész kőolajtermelését fel tudja dolgozni saját finomítóiban.

Az elmúlt esztendőben 950 jelentős újítást és találmányt alkalmaztak, amelynek során több mint 22 millió lejt takarítottak meg. A kőolajipari munkások napja előtt üzembe helyezték Európa egyik legnagyobb kőolajfinomítóját, amely nyolcszor annyit termel, mint Románia összes finomítója tíz évvel ezelőtt.

1945 és 1958 között 35 százalékkal emelkedett a kőolajipari munkások átlagjövedelme és 25 százalékkal emelkedett munkájuk termelékenységé.

Eltemették XII. Pius pápát

XII. Pius pápa 82 éves korában, október 9-én, hajnali 3,52 órakor, Castel Gandolfo-i nyári palotájában agyvérzés (apoplexia) következtében elhunyt.

Hétfőn eltemették XII. Pius pápát. A gyászszertartás délután kezdődött a Szent Péter-székesegyházban. A pápa holttestét a székesegyház kriptájában helyezték el.

Épül a Szovjetunió legnagyobb hőerőműve

A kelet-szibériai Krasnojarszktól 200 kilométerre épül a nazarovói hőerőmű. Ez lesz a Szovjetunió legnagyobb hőerőműve. Teljesítménye 2 millió 300 ezer kilowatt, tehát ugyanannyi, mint a volgai Lenin Erőműé, felépítése viszont negyedébe kerül.

MONGOL NÉPKÖZTÁRSASÁG

A második öt éves terv idején jelentősen emelkedett az iparban és a mezőgazdaságban foglalkoztatott szakemberek száma. Jelenleg a köztársaság ezer lakosa közül 20 felső- vagy középfokú végzettségű szakembert találunk. Minden 2400 főre egy orvos jut.

Szovjet-iraki kereskedelmi megállapodás

A Bagdadban eredményesen befejeződött kereskedelmi tárgyalások lezárásaképpen aláírták a szovjet-iraki kereskedelmi kapcsolatokat fejlesztését előirányzó megállapodást.

A Szovjetunió az egyezmény alapján különböző ipari berendezéseket, mezőgazdasági gépeket, gépkocsikat, hengerelt fémet, fűrészt faárut, papírt, gyógyszereket és egyéb cikkeket exportál az Iraki Köztársaságba. Az iraki exportlistán nyersbőr, gyapjút és más hagyományos iraki exportcikk szerepelnek.

Franciaországban tovább tart az áremelkedés

Nem szűnik az árak emelkedése Franciaországban. A francia főváros környékén a hivatalos statisztikai adatok szerint az elmúlt héten a 23 legfontosabb élelmiszer közül tizenötnek az ára tovább emelkedett.

BEZÁRTA KAPUIT a dzamaszkuszi vásár.

Kína ELSŐ nagy óceánjáró személyszállító hajójának építését kezdték el a daireni dokkban.

JOSEPH STOKES neves amerikai orvos tudós, a philadelphiai gyermekorvosok főorvosa a Szovjetunióban tett látogatásáról szóló beszámolójában kijelentette, hogy a szovjet gyermekek egészsége sokkal jobb, mint az amerikaiaké. Rámutatott, hogy a kevesebb keresetű amerikai családok gyermekei gyakran nem részesülnek kellő orvosi kezelésben. Ezzel szemben a szovjet gyermekek a legkiválóbb orvosi ellátásban részesülnek.

AZ ANGOL FILMINTÉZET pályadíjat tűzött ki, olyan filmforgatókönyvek írására, amelyeknek témája: a béke és a nemzetközi megértés.

BÖRÖND FORMÁJÚRA összehajtható, 20 kilós kis robogót készített egy szovjet mérnök. Az óránként 30 kilométeres sebességgel haladó robogó kerékeinek átmérője mindössze 30 centiméter.

A SKÓT FÉMUNKÁKOSOK egyharmada munkanélküli, vagy rövidített munkaidőben dolgozik. A skót fémipar termelési kapacitását jelenleg mindössze 60 százalékgig használják ki.

OKTÓBER MÁSODIK FÉLÉBEN Prágában rendezik meg a filmarchívumok nemzetközi szövetségének kongresszusát. Az egyhetes kongresszusra 36 ország képviselőit hívták meg.

A GENERAL MOTORS, az Egyesült Államok legnagyobb autókészítője üzemében 250 000 munkás sztrájkol. 1945 óta első eset, hogy a G. M. minden üzemében leállt a munka.

OKTÓBER 1-TŐL több élelmiszer és közszükségleti cikk, valamint közüzemi díj árát felemelték Jugoszláviában. A kenyér ára 10, a cukor, cigaretták és dohány ára 15 százalékkal nőtt.

BARTÓK BÉLA EMLÉKEZETÉRE Gyászzene címmel Witold Lutoslawski, lengyel zeneszerző tiszteletére emlékművet írt. Az új művet a varsói rádió közvetítette először.

SZÁRNYNÉLKÜLI SZÁRNYASOK. Mexico-Cityben most folyik a baromfitenyésztők 11. világkongresszusa. Három japán baromfiszakértő tanulmányt nyújtott be „Az csirkeszárnyak eltűnése” címmel. Szerintük a jövőben a tyúk-nak nem lesz szárnya, de annál több húsa. A baromfikongresszuson 47 ország 3000 küldötte vesz részt.

SZEPTEMBER 1-ig Argentínában argentin-kinai barátsági hetet tartottak.

Az USA aranyvesztése 1907 millió dollárra emelkedett

A Federal Reserve Board jelentése szerint Amerika a szeptember 17-én végződött héten 113 millió dollár, a szeptember 24-ével végződött héten pedig 25 millió dollár értékű aranyat veszített. Az arany kiáramlása az USA-ból az év eleje óta tart, és most már a külföldre eladott arany értéke 1907 millió dollárra emelkedett. Amerika aranykészlete jelenleg 20 874 millió dollár.

Stevenson erőteljesen bírálta

az Eisenhower-kormány távol-keleti politikáját

Adlai Stevenson, az amerikai Demokrata Párt volt elnökjelöltje, a párt Los Angeles-i szervezetének összejövetelén mondott beszédében élesen bírálta az Eisenhower-kormány távol-keleti politikáját.

Kijelentette, hogy a kimoji kérdésben elfoglalt amerikai álláspont

„nem segít a kommunizmus visszaszorításában, hanem valójában rokon-szenvet kelt Kína iránt és kétkedést ébreszt józan eszünket illetően”.

Stevenson kifejtette, hogy az egészséges amerikai álláspontnak az alábbiakat kellene tartalmaznia: „A csang-kajseksita fegyveres erők kivonása Kínáról és Macauról — Kína és a csang-kajseksita közös nyilatkozata, amelyben elítéli az erőszak további alkalmazását egymással szem-

ben — az ENSZ és valamennyi érintett fél nyilatkozata, amely szerint Tajvan lakossága dönt az ENSZ által meghatározott időpontban és körülmények között.”

Hat évenként nemzetközi konferencia tárgyalja a világ energiához tartozó kérdéseit. Ilyen ülés volt legutóbb a kanadai Montrealban, amelyen a Magyar Tudományos Akadémia dr. Heller László akadémiai levelező tag, egyetemi tanár képviselte, aki tapasztalatairól nyilatkozott az MTI munkatársának:

A LENGYEL IPAR SIKEREI

A lengyel ipar idén, az első felében túlszárnyalta a tavalyi eredményeket. Az ipari teljesítés 1957-ben az előző évhez képest 9,6 százalékkal emelkedett, s 1958 első felében, az 1957 hasonló időszakához képest pedig 10,5 százalékkal. A termelés általában a kulcsfontosságú iparágakban és az alapanyagiparban nőtt. A szénbányászat havonta átlagosan több mint 8 millió tonna kőszént adott az országnak. A nyersvasgyártás 1957-ben mintegy 3,6 millió tonna volt s az idén, az első negyedévében 54 ezer tonnával nőtt. Az acélgártás 1957-ben 5,3 millió

tonna volt, s az idén az első negyedévében 24 ezer tonnával nőtt. Emelkedett az alumínium-, a cementgyártás és a közszükségleti ipar termelése is. Bizonyos elmaradások csupán a gépgyártás egyes ágaiban — elsősorban a vasúti közlekedési eszközök termelésében — tapasztalható. Az elmondottaknak sokkal figyelemre méltóbb, hogy az ipari termelés növekedése döntően a termelékenységnek köszönhető. A munkaerő termelékenysége az idén egy fél év alatt 7,3 százalékkal lett nagyobb. Mint a tavalyi lengyel lapok több ízben megállapították: ez annak tud-

ható be, hogy végrehajtották a LEMP XI. plenumának a határozatát. Az üzemekben jobban megszervezték a munkát, a felesleges munkaerőt más munkakörbe csoportosították stb. Jellemző, hogy egy fél év alatt a munkaerő létszáma csupán 3 százalékkal emelkedett, az adminisztratív dolgozók számát viszont országos viszonylatban 12 százalékkal csökkentették. Az ipari termelés növekedésével a dolgozók átlagkeresete is nagyobb lett, s ez év első felében elérte a havi 1395 zlotyot, ami a tavalyi évhez képest 3 százalékos emelkedést jelent.

— Az ülésen 52 ország mintegy 700 képviselője három fő témával foglalkozott: az energiatermeléssel, elosztással és a tüzelőanyagok felhasználásával. Az ülésre előzetesen mintegy 150 értekezést küldtek be. Magyarországról két tanulmány érkezett. Pónó Albert akadémiai levelező tag a kohászati üzemek energiagazdálkodásával, illetve a hűtés során elérhető megtakarítással foglalkozott.

— Magam pedig — folytatta dr. Heller László — egy új eljárást ismerttettem: a villamosgenerátorok mesterséges hűtésével fokozni lehet a generátorok határterhelését. A ma használatos legnagyobb generátorok határterhelésének körülbelül háromszáz ezer kilowatt. E teljesítmények növelésével ugyanis gazdaságosabbá válik az energiatermelés.

Az energiatermelés és elosztás kérdéséről érdekes jelentés felelt az ülés előtt: az egy év-

vel ezelőtt üzembe helyezett úgynevezett szuperkritikus erőmű tapasztalatait ismertették az amerikai kutatók. Ez az erőmű körülbelül 320 atmoszférára nyomású 650 fokos gőzzel működik. A kísérletek alapján a gőz hőfokát 565 fokra csökkentették. Ezzel beismerték, hogy a jelenlegi technológiai adottságokkal ilyen magas hőfokon dolgozó üzem gazdaságosan nem lehet fenntartani.

Érdekes vita volt a gázturbinák alkalmazásáról is. Mindenki egyetértett abban, hogy ezeknek a turbináknak jelentősége növekszik, de a többség úgy vélte: nem mindig előnyös az, ha a gáz- és gőzturbinát együttesen használják, miként azt a franciák állították. Együtt alkalmazásuk bizonyos előnyökkel jár, de ha a gőzturbina nagysága és a gőz állapota (hőmérséklete és nyomása) elért bizonyos értéket, akkor a gázturbina használata nem hoz további javulást.

1959. végéig tart a geofizikai év

A nemzetközi geofizikai év teljes ülést Moszkvában tartották. Magyarországot ottágy delegáció képviselte: Tárczy Horváth Antal, Egyed László, Barta György, Béll Béla és Somogyi Antal. Az ülésszakról Egyed László egyetemi tanár, a nemzetközi geofizikai év magyarországi bizottságának titkára elmondotta, hogy az

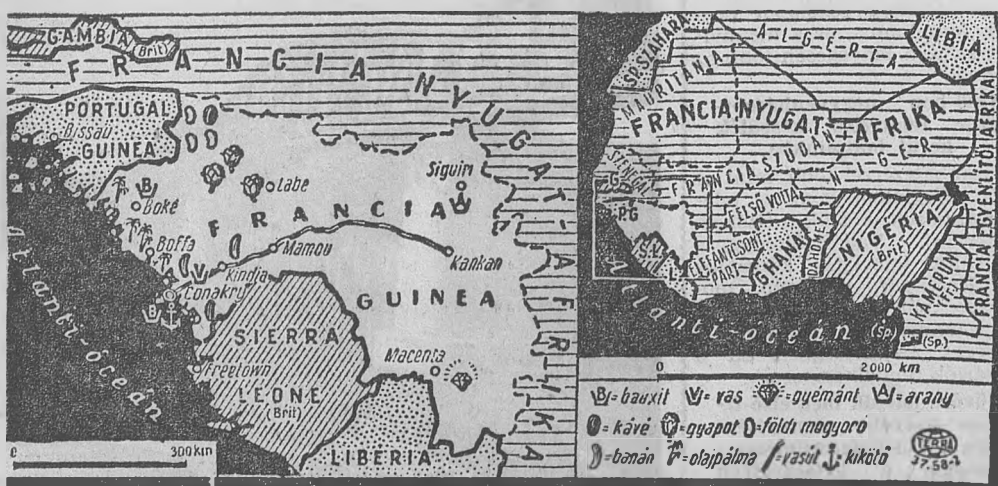
ülésen öt világrész mintegy 450 képviselője jelent meg. A Szovjetunió 150 részvevővel képviseltette magát a tanácskozáson.

A kongresszus színhelye a Lomonoszov egyetem volt. A tanácskozást a nemzetközi geofizikai év speciális bizottságának elnöke, Chapman nyitotta meg, majd 14 bizottságban folytak a megbeszélések. A központi kérdés a nemzetközi geofizikai év meghosszabbításának ügye volt. Elhatározták, hogy a geofizikai év mérésait 1959 végéig folytatják. A részvevő szakemberek általános véleménye, hogy a nemzetközi geofizikai év eredményei olyan hatalmas arányokban bontakoznak ki, amelyekre a legoptimistább szakemberek sem gondoltak.

Fokozódik az infláció veszélye az USA-ban

Az USA költségvetése 12 milliárd dolláros deficitet számolt ebben az évben. Ezért kölcsönkiadásokhoz folyamodnak. Szeptember végén három és félmilliárd dollár értékű kölcsön kibocsátását jelentették be, novemberben pedig további 3 milliárd dollár kibocsátását tervezik. A takarékpénztárak, a biztosító társaságok és más intézmények a dollár iránti bizalmatlanságból azonban nem nagyon hajlandók kistértel jegyeket és váltókat vásárolni, sőt inkább csökkentik meglévő állampapír-készletüket. Az állami kölcsön felvételét, ezért elsősorban a kereskedelmi bankok útján biztosítják, amelyeknek pénzbeszégét ebből a célból fokozták. Ezt azt jelenti, hogy az USA-ban az inflációs nyomás tovább fokozódik.

ÚJ ÖNÁLLÓ ORSZÁG AFRIKÁBAN

A Francia Unió új alkotmányával kapcsolatban 1958. szeptember 28-án megtartott népszavazás eredményeként Francia Guinea, Francia Nyugat-Afrika része, önálló országgá vált. Francia nem háromszorosa: lakóinak száma Guinea népe ugyanannyi, mint a 2 300 000 fő, túlnyomórán szubtrópusi. Bányászatainak fő termékei a bauxit, vas, arany és gyémánt. Legfontosabb mezőgaz-

dasági terménye a kávé, a földi mogyoró, a banán, a gyapot és a pálmag. Székhelye és fő kikötője: Conakry. Térképünk Francia Guinea gazdasági jelentőségét ábrázolja. Jobboldalt a melléktérkép Francia Nyugat-Afrikát mutatja be, amelynek eddig Francia Guinea is része volt.

Térképünk Francia Guinea gazdasági jelentőségét ábrázolja. Jobboldalt a melléktérkép Francia Nyugat-Afrikát mutatja be, amelynek eddig Francia Guinea is része volt.

Taskentben összeült az ázsiai és afrikai országok íróinak konferenciája

A taskenti Navoi Színházban október 7-én délután ünnepélyes keretek között megnyílt az ázsiai és afrikai országok íróinak konferenciája. A két nagy kontinens íróinak találkozásán mintegy kétszáz író és költő vesz részt.

A konferenciát Saraf Rasidov ismert üzbég író, a konferencia szervező bizottságának elnöki nyitotta meg, majd Nuritgyin Muhitgyinov, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa nemzetiségi tanácsa külügyi bizottságának elnöke fel-

olvasta Hruscsovnak a konferencia részvevőire intézett üzenetét. A Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke üdvözlő üzenetében hangsúlyozta, hogy

a haladó emberiség nagyra értékeli az ázsiai és afrikai írók szerepét a népek nemzeti öntudatának erősítésében, nagyra értékeli továbbá az írók részvételét az új élet építésében azokban az országokban, amelyek már kivívták a szabadságot és a függetlenséget.

Meggyőződéseim — írja Hruscsov —, hogy a konferencia tovább erősíti a szolidaritást azok között az országok között, amelyek együttműködésüket a bandungi elvekre építették. Az ázsiai és afrikai írók találkozája előmozdítja az egész világirodalom fejlődését, a keleti és nyugati kultúra kapcsolatainak elmélyülését.

Ezután Borisz Polevoj szovjet író olvasta fel Csou En-laj kínai miniszterelnöknek, Dzsavaharlal Nehru indiai, Banda-

ranaike ceyloni és U Nu burmai miniszterelnök üdvözlését.

Az értekezlet október 8-án tartotta első ülését. Egy kameruni író kifejtette, hogy az afrikai népek célja ősi kultúrájuk újjáteremtése. Egy ghanai író elmondta: hazájának gazdasági küzdelmet kell vívnia, hogy legyőzze kulturális elmaradottságát. Meg kell változtatni magát a társadalmat — mondta egy indonéz professzor —, hogy az irodalom előtt a fejlődés széles ország-útja nyíljon meg.

Tárgyalások Londonban Nigéria függetlenségéről

Londonban második hete folynak a tárgyalások Lennox-Boyd gyarmatügyi miniszter és a nagy angol gyarmat, Nigéria képviselői között Nigéria függetlenségéről.

Nigéria képviselői a tárgyalásokon tudomásra hozták az angol gyarmatügyi miniszternek, hogy „amennyiben Anglia elutasítja a békés megoldást, a gyarmat több mint 33 millió lakosa minden rendelkezésére álló eszközzel harcolni fog függetlenségéért”.

MAGYAR NÉPMŰVESZETI KIALLÍTÁS nyílt a bécsi Kisgalleriában.

SZOVJET filmhét kezdődött Buenos Airesben.

FÖLGÁZ ÉS KÓOLAJRÉTEGRE bukkantak a Lengyel Tudományos Akadémia geológusai a Kárpátok alján. A nagy értékű ásványi kincs felfedezését megkezdtek.

ASZAFRIKAI ORSZÁGOK második értekezletét december 5-én nyitják meg Akkrában.

ACSEHSZLOVÁK nemzetgyűlés bizottságai most tárgyalják a második ötéves tervről szóló törvényjavaslatot.

BESZÜNTETTE rádiójelzéseinek adását az Explorer mesterséges hold. Az egyetlen amerikai mesterséges hold, amely még jelzéseket ad, a tengerészeti Vanguard I. típusú mesterséges holdja, amelynek rádióadóját a Nap energiája működteti.

A VILÁG BARLANGKUTATÓI NAK II. konferenciáját október 5. től 12-ig tartották meg a délaszországi Bariban, amelyen huszonhat országból 260-an vettek részt. A magyar kutatási módszerrel tartott beszámoló és a bemutatott „Aggtelek” című rövid film valamennyi résztvevő elismerését kivívta, s a legjobbnak járó oklevelet nyerte el.

ÚJJAÉPÍTIK a nagy Kínai-csatornát.

AZ IRAKI MINISZTERTANÁCS —jövőhagyta a külföldiek állásvállalásáról szóló törvényt. A törvény szerint az iraki kormány engedélye nélkül külföldiek nem lehet alkalmazni.

A BRITISH COUNCIL meghívására szovjet ifjúsági küldöttség érkezett Londonba. A küldöttség vezetője V. I. Popov, a szovjet ifjúsági szervezetek bizottságának elnökhelyettese.

PAUL ROBESON, világhírnéger énekes vasárnap spirituális ének és néger dalokat énekelt a londoni Szent Pál székesegyházban összegyűlt 4000 főnyi hallgatóság előtt. Robeson szereplésével a dél-afrikai „hazaáruhási per” néger vádlottainak védelmére gyűjtött alapot óhajtott növelni.

A TORNOK VILÁGREGORDJÁT dönti meg a Moszkvában 1960-ra elkészülő új televíziós központ 495 méter magas tornya, amelynek 240 vendéget befogadó étterme is lesz; 390 méteren kilátóteret létesítenek a tornyon a közönség számára.

JOLIOT-CURIE, a nagy francia békeharcos emléket a Szovjetunió kulturális ügyeinek minisztériuma dokumentumfilmben örökíti meg. Moszkva egyik új utcáját és a tengeri flottaügyi minisztérium új óceánjáróját is róla nevezik el.

AZ ENSZ KERETÉBEN működő Világegészségügyi Szervezet 1960-ra megszervezi a nemzetközi ideg- és elmeegészségügyi évet. A bejelentés szerint az előkészítő munkálatok már megkezdődtek.

AZ EURÓPAI GAZDASÁGI BIZOTTSÁG fabizottsága október 13 — 17 közt tartja konferenciáját Genfben. Az ülésre dr. Balassa Gyula miniszterhelyettes vezetésével vasárnap delegáció utazott Svájcba.

A JAPÁN FŐVÁROSBAN befejeződött az UNESCO szakértőinek értekezlete. Az értekezlet a kelet- és délkelet-ázsiai országok számára a nyugati országok történelméről készülő tankönyvek kérdésével foglalkozott. Az értekezlet munkájában 24 ország szakértői vettek részt.

NEHRU MEGNYITOTTA „India 1958” című kiállítást Delhiben; az első ősindiai kiállítás India 11 évének eredményeit mutatja be.

SZÍNES SEBÉSZETI televíziót vezettek be egy Párizs környéki klinikán. Ennek segítségével végzik a műtől távollevő előadótérben az orvostanhallgatók oktatását.

Befutott a Tovarissouthamptoni kikötőbe

A Tovarisszovjet iskolahajó, az egyesszi tengerészeti főiskola 130 hallgatójával a fedélzetén, befutott a suthamptoni kikötőbe. A tanulmányúton levő főiskolások találkoztak az angliai főiskolásokkal és tanulmányozzák az angol tengerészeti főiskolák munkáját. A hajó néhány nap múlva Koppenhágába indul, majd visszatér Leningrádba.

A megvalósulás útján

Az Egyesült Nemzetek Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete kiadta évi jelentését, amely szerint a mezőgazdasági világtermelés az 1956—1957-es évhez viszonyítva két százalékkal csökkent és a világon élelmiszerhiány mutatkozott.

Egy igen érdekes megállapítást is közöl ez a jelentés. A Szovjetunió — ahol a rossz időjárás és más tényezők ellenére növekedett a mezőgazdasági termelés — hatalmas eredményt ért el:

az egy főre jutó tejtermelés meghaladja az Egyesült Államokét.

Az idén jelentős mértékben emelkedett a cukorgyártás, valamint a hústermelés. Ha viszszaemlékezünk a szovjet vezetőknél a gazdasági termények termelésével kapcsolatos nyilatkozataira, láthatjuk, hogy a kitűzött feladatok a megvalósulás legjobb útján haladnak. Néhány évvel ezelőtt gúnyos százbjegyesszel fogadták az amerikaiak és más nyugati országok vezetői a Szovjetunió ötéves terveit. Azóta lényegesen megváltozott a véleményük és ma már a tőkés lapok siránkozva beszélnek arról, hogy

a Szovjetunió egyre több területen eléri, illetve túlhaladja a legfejlettebb kapitalista állam, az Egyesült Államok termelését.

Az említett adat a szovjet mezőgazdaság hatalmas sikerét jelenti. Ez a tény is világosan mutatja a szocialista termelési mód elvitathatatlan fölényét.

„Az Egyesült Államoknak gyökeresen meg kell változtatni külpolitikáját”

Amerikai szemleíró sikraszáll a békés együttélésért

A Saturday Review című folyóirat közölte Raymond Swing, az ismert politikai szemleíró cikkét, amely az Egyesült Államok külpolitikájának teljes tarthatatlanságát bizonyítja. Swing felhívja az Egyesült Államok kormányát, hogy „vizsgálja felül a Szovjetunióval kapcsolatos politikáját”.

A cikkíró emlékeztet arra, hogy Dulles akkor dolgozta ki politikáját, amikor az Egyesült Államok még úgy vélte, hogy a Szovjetunió „elmáradott ország”.

„Nincs többé monopóliumunk, vagy jelentékeny fölényünk az atomerő terén — állapítja meg Swing. Ezenkívül a szovjet ipar, a technika és a művelődés szinte hihetetlen sikereket ért el.” A cikkíró „elavultnak” nevezve Dulles politikáját, azt írja, hogy „ha Dulles nem képes alkalmazkodni ezekhez a változásokhoz,

ő maga marad le, mi pedig ismeretlen vizeken fogunk hajózni”. Swing felhívja az Egyesült Államokat, „gyökeresen változtassa meg jelenlegi irányvonalát”. Arra buzdítja az Egyesült Államokat, hogy ne a katonai fölény kivívása, hanem a tudomány, a technika és a népművelés fejlesztése terén versenyezzen a Szovjetunióval.

Több atomerőmű épül a Szovjetunióban

A Szovjetunióban több atomerőmű építkezésen dolgoznak — mondotta Taraszov — a Szovjetunió villamoserőművek minisztériuma kollégiumának tagja. — Az egyik erőmű, amelynek kapacitása 420 000 kilowatt, Voronyezs vidékén épül, a Szovjetunió európai részének központjában. Az erőműnek két nukleáris reaktor lesz. Hasonló típusú erőművet Leningrád közelében építenek.

A harmadik atomerőmű az Uralban készül. Ennek turbínákkal kombinált négy reaktora egyenként 100 000 kilowatt kapacitással.

Taraszov kijelentette, hogy a hatalmas atomvillanyerőműveket hamarosan bekapcsolják az országos energiahálózatba.

Másrészt, minthogy atomenergiaival működnek, kísérleti jellegű is lesz.

Az osztrák hadügyminiszter látogatása egy szovjet légi-támaszponton

Graf osztrák hadügyminiszter több magasrangú szovjet tiszt kíséretében látogatást tett a szovjet légierők egyik támaszpontján. Az osztrák hadügyminiszter nagy érdeklődéssel tekintette meg a különböző típusú szovjet repülőgépeket.

A hadügyminiszter szombaton reggel hazautazott, akit a vnukovói repülőtéren Malinovszkij marsall búcsúztatott.

„Az orosz nyelv a mai világ egyik legfontosabb nyelve”

Angliában mind gyakrabban javasolják az orosz nyelv közép- és főiskolai oktatásának bevezetését. Ennek indoklásaként az Endeavour című lap rámutat, hogy évről évre egyre több tudományos értekezés jelenik meg orosz nyelven. A Times számos olvasója sürgeti az orosz nyelv iskolai oktatását, a Star című lap pedig arról számol be, hogy a

portsmouthi klasszikus gimnáziumban valóságos sorba állnak az orosz nyelvet tanulni óhajtó diákok. A gimnázium igazgatója kijelentette: Azért iktatták az orosz nyelvtanítást a tantárgyak közé, mert feltétlenül szükségesnek tartják, hogy minél többen elsajátítsák a mai világ egyik legfontosabb nyelvét.

Harc az analfabétizmus ellen Kínában

A legutóbbi időben 12 kínai tartományban — a többi között Kwantungban, Shansiban és Kiangsuban — a felnőtt lakosság körében megszűnt az analfabétizmus. Egy magában Kwantung tartományban ez év április és június között ötmillió 340 ezer személy tanult meg írni és olvasni, tízszer annyit, mint a felszabadulás utáni első nyolc évben.

Két-öt éven belül teljesen megszűnik az analfabétizmus a kínai lakosság körében.

Angol tudós a munkanélküliségről

Roy Harrold, az oxfordi egyetem tanára kijelentette, hogy legalább 500 millió forinttal kellene növelni az ipari rendelekre és vásárlásokra szolgáló tőkét, hogy el lehessen kerülni a munkanélküliség növekedését. A jelek arra mutatnak — mondotta —, hogy a gazdasági hanyatlás Angliában súlyosabb lesz, mint az Egyesült Államokban, s egy éven belül a munkanélküliség száma egymillió fölé emelkedik.

Bevan a Szovjetunió és Kína határtalanul fejlődő termeléséről és Dulles „szakadék-politikájáról”

Aneurin Bevan, aki Angliában egy munkáspárti kormány megalakulása esetén külügyminiszter lenne, a Tribune című lap által rendezett gyűlésen beszédet mondott.

— Valahányszor Dulles beszédet mond, borsózik a hátam — jelentette ki.

Bevan a továbbiakban hangzottatta, hogy

a nyugati világnak a

Szovjetunió és Kína egyre növekvő gazdasági versenyével kell szembenézni.

Minden értesülés, amit onnan kapunk, határtalanul fejlődő termelésünkről szól. A Szovjetunió megmutatja, mit lehet teljesíteni akkor, ha minden akadályt elhárítanak a termelés fejlesztésének útjából — mondotta Bevan.

Az Arab Liga segítsége az ideiglenes algériai kormánynak

Az Arab Liga most tanulmányozza azt a segélynyújtási költségvetést, amelyben az Algériai Köztársaság ideiglenes kormányát részesíti. A tanulmányozás a szóbanforgó segélynyújtás állandó jellegére vonatkozik.

Az Algériai Köztársaság

ideiglenes kormánya az Arab Ligához közelálló körök szerint bizonyos hitelkeret nyújtását javasolta, amit Algéria természeti kincseinek kiaknázásával, nevezetesen a szaharai olajkitermelésből származó nyereséggel szavatolnak majd.

Ferhat Abbasz hajlandó tárgyalásokat kezdeni Franciaországgal

Ferhat Abbasz, a „szabad algériai kormány” miniszterelnöke kijelentette, hogy hajlandó tárgyalásokat kezdeni Franciaországgal.

ban, az algériai Nemzeti Felszabadulás Frontja lapjában megjelent cikk hangoztatja, hogy a tárgyalások rövidesen megkezdődhetnek ha ezt a francia miniszterelnök is úgy

A TUDOMÁNY és a TECHNIKA világából

A harmadik szputnyik felderítette az atmoszféra titkait

A Pravda közleménye a harmadik mesterséges holddal végzett kutatások eredményeiről

Moszkva, október 5.

A Pravda közlést adott a harmadik mesterséges hold segítségével végzett kutatásokról. Az adatok pontosságához nem férhet kétség. A különleges mérőműszerek munkáját ugyanis teljes mértékben biztosította a szputnyik technikai megoldása: az a tény, hogy belsejében a hőmérséklet nem haladta meg a szokásos szoba-hőmérsékletet, a 12–22 fokot.

A Pravda által ismertett adatok elsősorban arról szólnak, hogy milyen dinamikus hatások mutatkoznak a szputnyik keringése során. A harmadik szputnyik értékes bizonyítékokat adott a föld nehézségi erőterének változásairól. A pontos adatok tisztázásához azonban — állapítják meg a szovjet tudósok — még több éves munka szükséges. Jóval többet árul el a szputnyik útja a légkör felső rétegeinek ellenállásáról. Pontos elemzéssel sikerült megállapítani például, hogy

a levegő sűrűsége 200 kilométer felett milliárdnyi része a föld felszínén levő sűrűségnek.

A szputnyik fékeződésének adataiból kiszámították, hogy 226–228 kilométer magasságban a sűrűség egy köbméterre számítva 3–10 milliogrammmal.

Ez jóval több, mint amennyit előzőleg pusztán számítások alapján feltételeztek.

Az így nyert tapasztalatok alapján a tudósok „feltérképezhetik” az atmoszféra felső rétegeit, sőt elkészíthetik annak modelljét.

Rendkívül nagyfontosságú, hogy a szputnyik fékeződéséből nyert megfigyelések nyomán

matematikai adatok feldolgozása ugyanolyan eredményt hozott, mint amelyet a szputnyikba helyezett mérőműszerek közöltek

az atmoszféra felső rétegeiről. Ez bizonyítja a szputnyik műszereinek rendkívül megbízható teljesítményét is. Az ionoszféra összetételének vizsgálatát 230–960 kilométer magasság között végezték el a szputnyik segítségével. Geofizikai szempontból nagy érdeklődésre tarthat számot, hogy ezer kilométeres magasságban is érdemleges mennyiségű iont találtak. A szputnyik műszerei pontos értesítéseket adtak az ion-koncentráció fokáról, és számos olyan adatot is összegyűjtöttek, amelyeknek feldolgozása kulcsot jelenthet az ionoszférában végbemenő jelenségek magyarázatához.

A jövődől űrhajókat számár nagy jelentőségűek azok a vizsgálatok, amelyeket a

szputnyik az úgynevezett mikro-meteoritokkal kapcsolatban végzett. A szputnyik felületén 840 négyzetcentiméteres rétegekben helyezték el azokat a műszereket, amelyek a mikrometeoritok becsapódásait mérték. A tapasztalat szerint erre a felületre több mint

száz másodpercenként csapódott be egy-egy rendkívül kistömegű meteorit és ez azt jelenti, hogy a vesztély az űrhajókat szempontjából jelentéktelen.

Nagy fontosságú tapasztalatokat hozott a harmadik szputnyik útja a kozmikus sugárzás és a korpuszkuláris sugárzás szempontjából is. Az egyik legértékesebb eredmény az, hogy

kiütően beváltak a szputnyikba épített napfényelemek.

Ez a tapasztalat lehetővé teszi, hogy a jövődől szputnyikok műszerei rendkívül hosszú időn át működnek majd. „A harmadik szovjet mesterséges hold segítségével végzett kutatások eredményei nagyban kiszélesítették tudásunkat az atmoszféra felső rétegeiről és a hozzá csatlakozó kozmikus űrről — írja a Pravda. — Az ember a pontos műszerek segítségével első ízben végzett kísérleteket a világűr azelőtt hozzáférhetetlen rétegeiben.”

Autó műanyagból

A kínai autóipari tudományos kutatóintézet és a nankingi vegyészeti gyár munkatársai közösen elkészítették az első olyan kínai személyautót, amelynek karosszériája teljes egészében műanyagból készült. A műanyagkarosszéria súlya 87 kilogramm, tehát jóval könnyebb a szokásosnál. Ez lehetővé teszi a teherbíróképesség növelését és az üzemanyagfogyasztás csökkentését. Egyébként ugyanakkora nyomást tud elviselni, mint az acéllemezű karosszéria. A műanyagkarosszéria jól szigeteli a hőt, nem engedi át a vizet, nem rozsdásodik és saválló.

Ötvenmilliárd elektronvoltos részecskegyorsító-épület a Szovjetunióban

Az Egyesült Atomkutató Intézetben (a Szovjetunió-beli Dubna városban) egy évvel ezelőtt helyezték üzembe a világ legnagyobb szinkrotronját. Ennek segítségével sikerült a protonokat 10 milliárd elektronvolt energiára felgyorsítani. A szovjet tudósok terveit alapján most új, hatalmas elemi részecskegyorsító készülnek, amely 50 milliárd elektronvolt maximális energiával működik. Az új részecskegyorsító elektromágneses fél kilométer átmérőjű lesz, súlya pedig 22 000 tonna.

Ultrahang az orvostudományban

Sokat ígérő kísérleteket folytatnak egy ultrahang-készülékkel, amely lehetővé teszi az emberi test gyors és alapos vizsgálatát. A kísérleteket Jan Donald professzor, a glasgowi egyetem tanára végzi. A radar-készülékhez hasonlóan, az ultrahang-hullámok visszaverődése is képernyőn jelentkezik.

Miniatűr rádióadóberendezés

A szovjet rádiógyárak megkezdik a „Nyedra-1” típusú rádiókészülékek gyártását, amelynek összsúlya három kiló. Ezek a rádiók lehetővé teszik, hogy a geológusok portok nagyobb területen végezhesse a kutatásokat és állandóan kapcsolatban állhassanak a központtal. A miniatűr adó derékszíjra szerelhető. A szovjet rádiógyárak egy nagyobb — „Nyedra-22” típusú — adóállomás gyártását is tervezik, amellyel 150 kilométer távolságon tartható fenn a rádióösszeköttetés.

A Szovjetunióban van a leghosszabb villamosított vasútvonal

A Szovjetunió villamosított vasútvonalának hossza az év végére eléri a 9400 kilométert. 1960-ra a villamosított vonal hossza 15 000 kilométer, vagyis háromszor akkora lesz, mint az Egyesült Államok jelenleg villamosított vasútvonalainak hosszúsága. A tervek szerint elektrifikálják a Moszkva-Irkutsk és Irkutsk-Vlagyivosztok vonalat, amely ha elkészül, hat nappal rövidíti meg az utazás idejét.

A holttestből kivett szív újra dobogott

A Nemzetközi Tudományos Filmszövetség XII. kongresszusán, Moszkvában, rendkívül érdekes filmet mutattak be. A film azokról a kísérletekről készült, amelyeket Szergej Andrejev szovjet professzor végzett. A film bemutatja, hogy a holttestből kivett szív egy különleges tápláló oldat hatására újra dobogni kezdett. A szív munkájának újbóli megindítása lehetővé tette, hogy kísérletileg ellenőrizzék a különféle orvosságok hatását a szívtevékenység szabályozásával kapcsolatban.

A tudósok nagy elismeréssel nyilatkoztak a bemutatott filmről, valamint a szovjet professzor kísérletéről. Andrejev professzor egyik munkatársa a küldötték kérdésre válaszolva közölte, annak a tápláló oldatnak összetételét, amelynek hatására a holt szív újra dobogni kezdett.

BRIKETT — SZÉNPORBÓL. A budapesti tüzelőanyagtelepeken, üzemekben, lakóházakban évente mintegy 100 ezer tonna szénpor marad felhasználatlanul. Az Országos Találmányi Hivatal felhívta az Országos Tervhivatal figyelmét, hogy ebből a szénporból kiváló minőségű brikettet lehet készíteni. A próbagyártást a múlt évben megkezdte egy szövetkezet. Most a budapesti helyiipar veszi át ezt a feladatot és a beruházásokra csaknem egymillió forintot fordítanak.

EGY DÁN RÁDIOTECHNIKUS szabadalmaztatta fotoelektromos cellával és infravörös lámpával ellátott készülékét, amelyet az esetleges közlekedési balesetek elhárítása érdekében készített. A készülék a gépkocsi volánja fölé szerelve megakadályozza a motor begyújtását, ha a gépkocsivezető ittas. Az érzékeny műszert az ittas ember lehelete hozza működésbe.

BORISZ LOSZEV PRO-FESSZOR, a Szovjet Tudományos Akadémia egyik laboratóriumának vezetője bemutatta a laboratórium legújabb készítményét, a szilárd benzines olajtömböt. A sárgásjéghé benzín-„anyag” késsel könnyen elvágható, a szilárd olajtömböt pedig törni is lehet. Mindkettő éppen úgy szálítható, mint a tűzifa. A szilárd benzín vízben sem veszíti el gyúlékonyságát. Ezenkívül rendkívül jó fűtő- és üzemanyagnak bizonyult. Olyan gépet is szerkesztettek, amely felszerelhető a benzintömböt és a gépkocsi tartályába önti a folyékony üzemanyagot.

AZ ÉPÜLETELEMEKET különleges hengerpadon készítik a Szovjetunióban. A gép teljesítménye évente kerelen 500 ezer négyzetméternyi falborítás, földm.

A LEGNAGYOBB SZOVJET TORONYDARU tervét nemrégiben készítették el a leningrádi mérnökök. A darút mozgató elektromos gép kapacitása megfelel egy kisebb-fajta vízierőmű teljesítményének.

GYÓGYITHATATLAN HORKOLÓK. A horkoló betegekkel szemben tehetetlenek a kórházak. Angliában többféle kísérleteket végeztek annak megakadályozására, hogy a horkolva alvók ne zavarják beteg társaikat. Megpróbálták egyetlen kórterembe gyűjteni az ilyen betegeket, sajnos azonban egymást ébresztették fel, s az ápolónők is panaszokdát a „horkoló kórteremre”. A szakértők most különleges hangszigetelő függönyökkel és csempeekkel próbálkoznak, s olyan különleges ágyakkal, melyekben a beteg kizárólag az oldalán fekehetik, s így csökken a horkolás valószínűsége.

NEW ORLEANSBÓL jelenti az AP: John Gary televíziószenes bűvár, fellátotta a légzőkészülékkel és álarccal víz alatt tartózkodás új világszcúsat. Gary 41 órán át tartózkodott egy uszoda víztükré alatt. Egy másik bűvár órántként friss lejtőmlőket vitt neki és csővel ellátott plasztikpalackokba zárt erővelével és megítálokkal táplálták.

A GORKIJ-AUTÓGYÁR legújabb modellje: kétszemélyes kisautó, melynek karosszériája teljes egészében törhetetlen üvegből készült. A jármű súlya 41 kiló.

EGY MOSZKVAI KLINIKA kutatói megállapították, hogy az égési sebeket szenvedett szervezet a toxikusan ható fehérje bomlástermékekre úgynevezett „antitestek” képzésével reagál, s ezek gyógyulása után is sokáig megmaradnak a vérben. Ezek az antitestek égestől szenvedő idegen szervezetben is védelmet nyújtanak. A tapasztalat helyességét először állatkísérleteken bizonyították be, majd emberek gyógykezelésénél hasznosították olyan injekcióban beadott szérum alakjában, amelynek anyagát égestől megsérült emberek véréből vették.

A KUKORICA ÉLETKORAT igyekezett megállapítani néhány kanadai tudós. Mexikói útjuk során ásatásokat végeztek, s megkövetesdett kukoricacsövekre, levelekre bukkantak. A lelet mintegy 8 ezer éves! Öreg növény tehát a kukorica.

SZOVJET MÉRNÖKÖK olyan automatákat szerkesztettek, amelyek a gyártási folyamat közben állapítják meg a termékek minőségét. A műszer legfontosabb része az „elektromos szem”, amely anyaghibásodás esetén elektromos impulzusokat bocsát ki, ezeket viszont különleges berendezések felfogják. Így leolvasható hogy hányaróli méternél jeltett a gép selejtet.

NEGYVEN VASTÜDŐ KÜLFÖLDRE. A Kórházi Berendezések Gyára a külföldi igények alapján az idén megkészszereli egyik keresett cikkének, a vastüdők gyártását. Negyven ilyen berendezést szállítanak külföldre, többi között a Szovjetunióba, Lengyelországba, Bulgáriába.

EGY ANGOL CÉG olyan nylonanyagból készült szönyegget hozott forgalomba, amelynek sem a nedvesség, sem a moly nem árt, s amelyről mindenféle folt (tej-, kávé- és tintafolt) pillanatok alatt eltávolítható. Negyvenezernél több ellenőrző vizsgálat bizonyította, hogy a nyolcszönyeg nem kopik, nem gyűrődik.

ELŐRE MEGÁLLAPÍTHATÓ az alkoholista hajlam? Két dél-afrikai orvos azt állítja, hogy olyan módszert fedezett fel, amely segítségével meg lehet állapítani az alkoholista hajlamot. Szerintük az alkoholizmus az esetek 60 százalékában öröklött betegség. Az erre hajlamos egyének vére már születéstől fogva egy sajátos anyagot tartalmaz, úgyhogy egyetlen vervizsgálat elegendő az alkoholista hajlam megállapítására.

MILYEN LESZ A SZÁNTAS a távoli jövőben? Ez foglalkoztat most sok szakembert különböző országokban. Abban máris egyöntetűen megállapodtak, hogy ekére nem lesz szükség. A talajt ugyanis elektromossággal és úgynevezett ultrahanggal lazítják majd fel. Ettől gyönyörű, szemszék szerkezetű lesz a föld — jobb mint a mostani szántási módszerekkel. Persze addig még sokat kell fejlődni a paraszti életnek.

70 ORSZÁGBA SZÁLLÍT magyar rádiót az Elektromex Kereskedelmi Vállalat — Skandináviától Indonéziáig és Angliától Dél-Afrikáig. A rádiókészülékek és garitúrák kivételre az elmúlt tíz év alatt mintegy ötszöröse növekedett. Magyarország európai viszonylatban a harmadik helyen áll rádióvitelben.

HATVANEZYMILLIÓ televíziófejlesztés van a világon a legújabb statisztika szerint.

A NYOMOZÓ BETATRON. A brüsszeli világkiállítás csehszlovák pavilonjának bejáratában azonnal magára vonja a látogatók figyelmét a betatron, amely a fémöntvények minőségét és retett hibáit radioaktív sugárzás segítségével állapítja meg. A látogatók 30 cm vastag ólomvédfalon keresztül szemlélnek a készülék működését.

A HOLDBA UTAZÁS időtartama — szovjet számítások szerint — gyalog: 8 év, 280 nap, kerékpáron: 1 év, 163 nap, autón: 160 nap lenne; utasszállító repülőgépen: 20 nap, szputnyikkal: 13 óra, 43 perc.

AZ EGYIK SZOVJET GYÁRban nemrégiben olyan különleges hengerpadot készítettek, amely hat és fél méter hosszú vasbeton elemeket gyárt. A hengerpadon a legkülönfélébb elemeket — faborításokat, földmunkákat stb. — állítják elő. A gép teljesítménye: évente mintegy 500 000 négyzetméternyi épületem.

TELJESEN AUTOMATIZÁLT malom készült el a Szovjetunióban, a gorkiji Vorobjev-gyárban.

FEHER PINGVINT találtak a Dél-sarkon a szovjet kutatók a Mincji-álmás közelében. Az úgynevezett Albinó-fajta szokásait most tanulmányozzák a tudósok.

ÜVEGABLAHOT operáltak az egyik amerikai egyetemen az egyik kísérlet tehén hasába, hogy a diákok pontosan követhessék a kórödző emésztési folyamatait.

HORMONOKAT és vérnyomást csökkentő szereket gyártunk gyógynövényekből.

EGY AMERIKAI IRODAGÉPGYÁR technikusai olyan gépet szerkesztettek, amely tudományos cikkeket, vagy értékezeseket röviden kivonatol. A gép elemzi a papírszalagra felvett szöveget, megállapítja, s kiemeli azokat a részeket, amelyek a fontosabbak.

PNICILLINNEL ETETNEK kísérletképpen néhány méhesládót a somlójenői méhészeti telepen. Az eredmény meglepő, nagyobb tömegű petét raktak le, jobb a szaporodásuk és utódjalk szebben fejlődnek.

A SZOVJET CSILLAGSZOK megfigyelései azt bizonyítják, hogy a Hold rendkívül egyenletesen kering a Föld körül. A tudósok ezt a keringési időt a másodperc százszázad részének pontosságával állapították meg. Kiderült viszont, hogy a Föld távolról sem egyenletes gyorsasággal kering a világűrben. Mozgását ugyanis meteorológiai jelenségek, nagályn-ápnál stb. befolyásolják.

Habüveggyár épül az NDK-ban

Új nagyfontosságú gyár épül az NDK-ban, amely a világon egyedülálló habüveget fog gyártani. A termelés 1963-ban indul meg évi 1250 tonna kapacitással. Az újfajta üveg, amelyet számos iparágban felhasználnak, könnyebb mint a parafa, nyomószilárdsága egy négyzetcentiméteren 8 kg. Tűz- és hőálló, szigetelő, fűrészelhető, és szegezhető.

Óránként 4 személygépkocsi, Csehszlovákiában

Csehszlovákia az utóbbi években Európa legfejlettebb ipari országai közé emelkedett. A termelés jelenlegi szintjét jellemző az alábbi adatok:

A csehszlovák ipar minden másodpercben 2,5 tonna szén, 565 kilowattóra villamosenergiát, 575 cigarettát, 39 liter sör és 24 kilogramm cukrot termel. A gyárak futószalagját óránként 15 motorkerékpár, 4 autó, 29 rádió, 9 televíziós vevőkészülék, és 18 fényképezőgép hagyja el. Naponta 81 szerszám, 34 teherautó, 59 traktor, 181 villanyhűtőszekrény, 800 mosógép készül el.

Az elmúlt tíz évben csaknem valamennyi iparágban duplájára emelkedett a termelés. Sőt, néhány döntő termelésénél, így például az acél- és cementtermelésben még ennél is gyorsabb volt a fejlődés.

Új televíziós berendezés készült a Beloianisz-gyárban

A posta a Beloianisz Híradástechnikai Gyártól mintegy két esztendeje olyan berendezést rendelt, amely alkalmas arra, hogy a televízió-stúdió kép- és hangjeleit kábel nélkül eljuttassa az adóhoz.

A mikrohullámú gyáregység fiatal tervezőgárdája, a nyolctagú mérnökgyűjtés látott hozzá a berendezés elkészítéséhez.

Két év után méltán büszkélkedhetnek a sikerrel, mert hazánkban először, önállóan tervezték ezt a frekvencia-modulációs berendezést.

A stúdióból a Szabadság téri épület tornyában levő adószekrénybe vezetik a felvett-kamerákból és mikrofonokból jö-

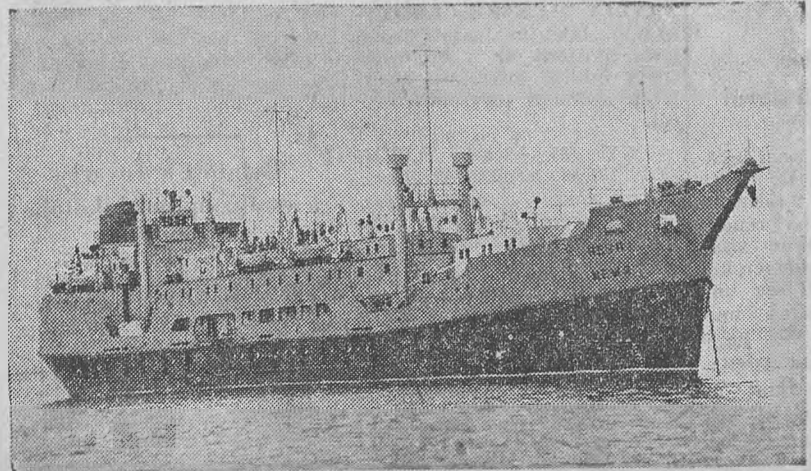
vő kép- és hangjeleket. Ezeket külön kép- és hangadón erősíti fel a berendezés, majd mikrohullámú vivőre modulálja — azaz mikrohullámokra ülteti. Ezeket a mikrohullámokat két méter átmérőjű paraboidtükör segítségével sugározza ki a közös antenna. A Széchenyi-hegyi adóépületben azonos tükrös antenna fogadja a jeleket, azokat szétválasztja, a berendezés felerősíti, majd a televíziós nagydobba továbbítja.

A berendezés a megszabott 1000 órás tartampróbából 900-at már sikeresen kiállt. Jelenleg folyamatban vannak a posta átvételi mérései. Egy alkalommal már üzemszerű adás is történt a berendezéssel.

ÚJ CSEPELI TALÁLMA NY: esztergakéseket készítő automata gépsor

Évente körülbelül egymillió keményfémplapkás késcse van szükség a hazai iparnak. Ennek több, mint a felét a csepelei Szerszámgyárgyár készíti. Katona Jenő, a gyár kutatómérnöke most automata gépsort tervezett keményfémplapkás esztergakések gyártására. Az automata gépsorral a csepelei gyár a jelenleginél jóval olcsóbb áron elláthatja az ipart esztergakékekkel. A számítások szerint csaknem tizszer termelékenyebb a gépsor.

A tervek szerint tizenhat maróegységfej két sorban végzi majd a fejrmarást és az elkészítést. Ez lesz az első gépsor Magyarországon, amely automatikusan fog működni. Az elgondolás kivitelezéséhez körülbelül 4 millió forint beruházás szükséges, amely az üzemszerű gyártásban két-három év alatt megtérül. Az automata gépsor megvalósítása a nemzetközi műszaki közvélemény előtt is nagy elismerésre számíthat.

Úszó „hajógyár” a Szovjetunióban. Arhangelszkben vízrebocsátották a „Néva”-t amely világos hajógyár. Tízenny korszzerűen berendezett hajóvivő műhelye van. A „Néva” elsősorban a kacsatkal halászhajók javítását végzi majd a helyszínen.

A HETI HIRADÓ LÁTOGATÁSA A TILALMASI CÉLGAZDASÁGBAN

Széppé válhat az élet azok számára, akik becsületesen tudnak dolgozni

Többtízezer holdon terjeszkedik a karcagi határ. A tilalmasi gazdaság még tenyérnyi nagyságot sem képez benne, ha átvitt értelemben gondolkozunk el község földabroszán. Elítelt emberek élnek itt, akik minden nehézséget leküzdve harcolnak az életet széppé, jobba tevő terméseredmények fokozásáért.

Ne vágjunk azonban az események elé. Kezdjük ott, hogyan is nézett ki a tilalmasi gazdaság egy évvel ezelőtt, amikor az elítelt munkahelyévé változott. Általában kihasználtak voltak a régi rizstelepek. Pihenőre kellett volna fogni, hiszen már négy-öt esztendő múlt állt mögöttük. Mégis úgy határoztak, hogy tovább termelnek a földeken...

Megkezdődött hát a küzdelem. Az elítelt munkához láttak. Kitakarították az iszapos vízlecsapoló csatornákat, megfejelték az idő által megviselt hullámgátakat. Mire elérkezett a vetés ideje, már le volt küzdve az első és legnagyobb akadálya a rizstermelésnek, amely minden reményt le tudott volna rombolni, ha legyőzhetetlenül marad. Gaz és dudva nyomta volna el a hasznos növényt, ha a vízszállító csatornák nem tudtak volna elegendő mennyiségű vizet szállítani, ha a megemelés nélküli hullámgátak csak alacsony vízmennyiséget tudtak volna tartani a „kalickákban”.

A rizstelepeken a vízmegasság tudja csak meggátolni a végzetes elgyomosodást. Nagy munkát, gondos és lelkiismeretes hozzáállást igényel a rizstelepek gyomtalanítása. Lánctalsszerűen kapcsolódik össze a munka a Tiszalóki Erőműtől egészen az egészségügyi szervek munkájáig. A Tiszalóki Erőmű adja a Berettyó folyócskán keresztül a vizet, s a vízben taposgáló embereknek pedig az egészségügyi szervek állítják elő és szállítják azokat a védőszereket, amelyek meggátolják a dolgozó elítelt bőrének kicserpesedését és kisebesedését.

A gyomtalanítás elleni harc sem maradt alul a már említett előkészítő munkálatok végrehajtásánál. Az elítelt egy része, kézzel tépte a gatz, mások a hátukra szerelt kézigépekkel szórták a gyomirtóvegyzert. E nagy munka közepette jelentkezett a tavaszi lehiülés. Kellemetlen érzés volt belegázolni a vízbe, de P. Imre, T. Sándor és a többi elítelt brigádvezetők munkára, harcra tudták serkenteni el-

ítelt társaikat. Ők maguk mutattak jó példát a helytállásban. Az eredmény nem is maradt el. Minden időben a 100 százalékos felett teljesítették az általuk vezetett brigádok.

A Munkahelyparancsnokságon elmondják, hogy T. Sándor elítelt brigádja értelmiségi és ipari munkásokból tevődött össze és semmivel sem maradtak le a mezőgazdasági munkával foglalkozó elítelt társaik mögött. Ez a munkaközpont és odaadás további nagy feladatokra ösztönözte az elítelt dolgozókat. Munkaerőhiány ellenére is elpálántáltak 150 hold Dunkhansali rizst, amelyet a palántázási módszerrel lehet a mi éghajlati viszonyaink között megvédeni a Perikurális – gombabetegségek gyűjtőnéve – kártékony hatásától. (Ezt a betegséget magyarul barnulásos megbetegedés néven ismerik.)

Amint látjuk nem olyan egyszerű a rizstermelés, mert sok gondot és aggodalmat igényel. A 3400 napfénytörést igénylő növény beérett a tilalmasi határban és körülbelül két héttel ezelőtt megkezdődhetett az aratás és betakarítás nagy munkája is.

Ameddig a szem ellát, mindezt csak keresztetekbe látjuk. Amott túl a látóhatár szélén apró pontok mozognak. Ott még aratnak, de közvetlenül mellettünk és köröskörül gépek cséplenek. Az Egykei Gépalomás tiszacsegei brigádjának a „gépeit hozták ide messze vidékről, mert a gépészek nagy gyakorlattal rendelkeznek a rizs csépléséhez. Omlik a rizs a zsákokba. Árpához hasonló sárga szemek. A kínai és a japán nép nemzeti kenyere, amely megismertette a nagy magyar Alföldön is.

Nézzük meg az aratási és cséplési eredményeket. Először is arról kell beszélni, hogy a már előbb említett brigádok az aratásnál és a cséplésnél is megtartották elsőbőségüket. Az október 7-i jelentésből kiderül, hogy addig már 983 holdon learatták a rizst és 150 holdról elcséplették. Szép eredmények ígérkeznek. Az eddigi tapasztalatok arra mutatnak, hogy a tervbe vett 13,4 mázsa holdankénti átlagtermés helyett 15,2 mázsa lesz az átlag.

Az elért eredmények, a leküzdött nehézségek és az odaadó munka titkát keressük. Meg is találjuk a kollektív nevelés erejében. A tilalmasi gazdaságban pl., ha nem felel meg

valamelyik elítelt az egyik brigádban, a másik brigád sem szívesen veszi be a sorai közé. Ez alatt a rövid esztendő alatt is kialakult: csak lelkiismeretes, odaadó munkával tudja bármelyik elítelt bizonyítani társai előtt, hogy érdemessé válik e a kollektív pártfogó magatartására.

T. elítelt brigádjában sem maradhat meg a hanyagul dolgozó elítelt. Megbeszéljük, megvitátják a csellengők viselt dolgait, s ha azt tapasztalják, hogy a megígért javulás csak ígéret marad, akkor a parancsnokság segítségét kéri. Ez a brigád mennyiségi, leg alul maradt ugyan a jól dolgozó brigádok közötti némi százalékos arányában, de a minőségi munkában ők tartják az élvonalat már hónapok óta. Vagyis nem érik el az átlag 120 százalékos teljesítményt, mint P. Imre elítelt brigádja, de azért ők is 100 százalékosan felel meg a munkájukat. Ez a brigád kezdeményezte azt is, hogy a betakarítás ideje alatt keljenek versenyre a brigádok a szemvesztesség csökkentéséért és a balesetmentes munkavégzésért. Rizsaratás közben egyetlen félrepillantás elég ahhoz, hogy elvágja az ember a kezét, vagy lábát és napokig vagy hetekig kieshet a munkából. Most az elítelt arról beszélnek, hogy ki lesz a győztes, melyik brigád kapja meg a munka befejezése után a rendkívüli csomagot, a levélírást, vagy a még ennél is komolyabb kedvezményt, a jól végzett munka jutalmát.

Azok az elítelték, akik mint kezdők és úttörők kezdtek a munkát, nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a jövő esztendőben a legmodernebb agrotechnika adhasson hírt arról, hogy a tilalmasi gazdaságban is kíméljük az embert még akkor is, ha elkövetett bűncselekményeikért elítélték az igazságszolgáltatási szervek. A jövő esztendőben már nem kell a vegyszeres gyomirtásra bocsott elíteltnek sárban és vízben gázolniuk a hátra szerelhető kézigéppel. Repülőgép végzi el helyettük ezt a munkát.

Elég bőven beszéltünk a rizstermelők munkájáról. Nem szabad azonban megfeledkezni a más munkaterületen dolgozó elítelték lelkesedéséről sem.

A cukorrépa-termelésben dolgozók is igen szép és jó eredményeket tudnak felmutatni. Ők a terv szerinti 150 mázsa holdankénti átlag helyett, több mint kettőszáz má-

zsa átlagot érnek el. A juhászban pedig egy tonnával termelnek több gyapjút, mint amit a terv előír számukra. A tehénészetben dolgozó elítelték már teljesítették az egy évre előírt tehénkénti tejtermelést. Már kifejték azt, 3250 liter tejet, amelyet az év végéig kellett volna előírás szerint kifejni egy-egy tehéntől.

A számok és a tények sok mindegyre magyarázatot adnak, ha elgondolkozunk rajtuk az ember. A számok mögött megélt emberek vannak, akik vétkesek ugyan a társadalom ellen, de vágyaik és reményeik vannak. Kiforrott, még kiforratlan elhatározások érlelődnek a jól végzett munka közben az irányban, hogy soha többé nem akarnak bűncselekmények elkövetésével szembe külni népükkel, hazájukkal.

A számokból arra is lehet következtetni, hogy az elítelték legtöbbje a büntetésvégrehajtás nevelőmunkája során ismerte fel, hogy szép az élet azok számára, akik lelkiismeretesen tudnak dolgozni. Mindazoknak a vágyai és reményei előbb, vagy utóbb valóra válnak, akik becsületes munkával akarják kiköszörülni azt a csorbát, amelyet helytelen, törvényellenes cselekedetükkel ejtettek életük tisztaságán.

A Tilalmason dolgozó elítelték közül sokan megtanultak dolgozni, lelkesedni és helyállni a munkában. Ez pedig arra mutat, hogy a büntetés letöltése után becsületesen fognak élni a társadalom megbocsátása következtében.

A fenti képről olvasható szöveget a székesfehérvári megyei börtönben írták ki az elítéltek. S hogy ezek a szavak meghallgatásra is találtak, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy hétről hétre több száz kötet cserél gazdát.

Jó barátjuknak tekintik a könyvet a kalocsai börtönben levő női elítelték is. A napokban megrendezett könyvvásáron harmincezer forint értékű könyv között válogathattak. A lehetőségekhez képest sok fajta, különböző témájú kötetek megvásárlását biztosították számukra. Ők éltek is az alkalommal, hiszen mintegy tizenháromezer forint értékű könyv kelt el a könyvvásáron.

Az új és a régi könyvek szolgáljanak számukra kellemes szórakozásul, s nagyon sok tanulsággal.

Érdekes hírek a világból

GYULA. Sz. J. előzetes utóbi írásai terjengősek. A lényeg elvész a sok szó között, így se meg nem győz, se nem szórakoztat, csak untatja, fárasztja az olvasót. Próbáljon tömörebben írni. Akinek jó íráskészsége van (ezt már bebizonyította), és — hadd mondjuk ki — tehetséges, annak nem szabadna ilyen összecsapott írást kiadni a kezéből!

JÁSZBERÉNY. Sz. M. elítelt beismerő levelét megkaptuk. Örülünk, hogy önmagára lelt,

és sikerült józanon megítélnie a múltját. Hogy szabadulása után milyen lesz a jövője? Ez csakis öntől függ. Szeretnénk bizni benne, hogy tanult a saját példájából, és ezután jobban meggondolja majd cselekedeteit.

BARACSKA. B. J. elítelt „Tavaszi és nyári baracskai határban” című szépírást, ha előbb küldi, közölhetjük volna. Ha ideje és kedve van, írjon a munkahely életéről, munkájukról, tanulságos történeteket.

Érdekes hírek a világból

KÖRKÉRDÉST intézett olvasóihoz egy kanadai lap, hogy mit csinálnának, ha pénzügyminiszterré neveznék ki őket. A válaszok 54 százaléka szerint azonnal aggregényadót vezetnének be — természetesen a női olvasók 36 százaléka a kozmetikai szereket sújtaná adóval. Nyilván férfiak voltak. A többiek mindkét adónemre szavaztak. Egy percig sem vitás, hogy ezek meg mind férfiak voltak!

CSAK ASSZONYOK OL-VASSÁK EL! A párizsi bíróság válóperes tanácsa határozatot hozott: legfeljebb hetenként háromszor lehet rossz kedve egy férjnek.

AMERIKÁBAN megjelennek a legújabb bolondos cipőkreációk: a magas sarokban apró lámpa van elhelyezve, amely kigyullad, valahányszor a hölgy sarka a kövezethez ér.

HUSZONÖT ESZTENDEIG volt úton egy levelezőlap. 1933 augusztusában adták fel a délolaszországi postán. s 1958 augusztusában kézbesítették a brixeni hotel címére.

EGY SKÓCIAI IFJÚ hosszabb hóbazás után levélben kérte meg imádjottja kezét a nem túlságosan barátságos természetű após-jelölttől. A körültekintő fiatalember a következőket írta: „Tisztelt uram! Engedje meg, hogy háztartási költségeinek jelentős csökkentésére előnyös ajánlatot tegyek...”

AZ EMBERI SZEM teljesen tiszta, derült időben 1,5 méter magasságból sík terepen 4,6 kilométer, 10 méter magasságból 12 kilométer, 100 méter magasságból 38 kilométer, 100 méter magasságból 120 kilométer távolságra lát.

AZ EGYIK DÉL-OLASZOR-SZÁGI falucska plébánosa így fejezte be vasárnapi prédikációját: „Kedves hűveim! A templomszolgálat szokott módon a bejárat előtt persellyel várja adományaitokat. Ez alkalommal felhívom figyelmeteket, hogy nadraggombokra a mennyországban nincs szükség...”

AZ ANGOL NŐEGYELETEK 700 küldötte megtárgyalta a nagy problémát: mi teszi boldoggá a nőket? Legtöbben a gondtalan életet jelölték meg, sokan a megfelelő élethivatást, a tudományos munkát. Végül felmerült a jó férj fogalma is, de ezt Londonban csak egy elenyésző kisebbség jelölte meg a boldogság elengedhetetlen tartozékaként...

AZ ELMÚLT ÉVEKBEN a legkülönbözőbb közlekedési eszközökkel indultak földkörüli útra bátor, kalandvágyó emberek. A legújabb kalandvágyó vállalkozó Wilhelm Mayrhofer, 21 éves bécsi fiatalember, Triciklin akarja bejárni a világot. Az azonban problémát okozott, hogy járműve olyan legyen, amelyen nemcsak holmiját óvhatja meg az időjárás viszontagságaitól, hanem szükség esetén ő maga is aludhasson. Egy bécsi műszerész végül is hajlandó volt számára különleges, többek között fiókos szekrénnel is felszerelt triciklit gyártani, s a külön fiatal ember már el is indult több esztendeig tartó útjára.

A FECSKE másfélmillió rovarot kap el röptében egy esztendő alatt.

JAPÁNBAN készítettek egy olyan fülhallgatószerű ellátott mikrofont, amelynek a segítségével mindenki ugyanúgy hallja a maga hangját, ahogy mások hallják.

AZ EGYIK LONDONI anyakönyvi hivatalban délből a következő felíratot tűzik ki az ajtóra: „12–15 óráig zárva. Három óra ideje van tehát, hogy megebédelj és házasságkötési elhatározásaid jól megfontold!”

A TOKIOI BÍRÓSÁG közzétette a „családapák kódexét”, amely a következő felhívást tartalmazza: „A családapák ne legyenek féltékenyek, hiúk, zsugoriak és bánjanak szeliden családtagjaikkal.” Ezután rövidesen egy férfiakból álló nagyobb csoport jelent meg a bíróság előtt a következő felíratú táblával: „Nem vagyunk emberfeletti lények!”

A MA HASZNÁLATOSNAK megfelelő, legelső legyezőt egy japán színész készítette 1300 esztendővel ezelőtt.

A FÖLDÖN egyetlen olyan pont van, ahol bámerre fordulunk, mindig csak észak felé tekintünk és ez — a Déli-sark.

EGY ANDRÉ POUETIER nevű francia férj fogadott, hogy tíz perc alatt megiszik 39 üveg ürmöst. A fogadást megnyerte ugyan, de nyomban holtan esett össze.

ANNAK A FELNÖTT EMBERNEK, aki bizonyos idő alatt fekvő 3,7 köbméter levegőt használ el, ülte már 4,3, állva 6,8, járás közben pedig mintegy 9 köbméter levegőre van szüksége ugyanannyi idő alatt.

A VIRÁGSZÍNEK első hivatalos jegyzéke, amelyet virágkertetészek számára állított össze háromszázötven munkával egy angol tudományos bizottság, 64 alapszint, 3000 virág-szint állapít meg és árnyalatok figyelembevételével 4000 különféle virág színét írja le szabatosan.

FRANCIAORSZÁGBAN két ugyanazon városokban lakó orvos adóját jelentősen felemelték, mégpedig a következő indoklással: Az egyik autót vásárolt, tehát valószínűleg sokat keres. Ebből pedig az következik, hogy a másik, ha nem is vett autót, de sokat megtakarított.

AZ IRATKAPCSOK sorsáról statisztikát állítottak össze Londonban. Százezer darabból 14 ezret telefonbeszélgetés közben lehajítanak; 19 ezret munkahelyükön játszadozva tesznek tönkre a tisztviselők. Hét ezret darabot elszakadt harisnyatartók megmentésére, öteztet fogpiszkálónak, háromezret pipatisztításhoz használnak. A többivel aktákat, leveleket tűznek össze.

NEPAL legjobb légyfogója címét nyerte el a 43 éves Purnaman, aki 35 kiló legyet kapott el. A kiváló férfiút arannyal tüntették ki.

Számadás emberségből, becsületből

Néhány héttel ezelőtt történt. A nap már átgurult az Alpeselek nyugati oldalára, s egyszerre olyan sötét lett, mintha szurokba mártották volna a világot. Esőszagú vad szél nyalintott a Fertő vizébe, megcibálta a nádasokat, s bezörgött a tóparti falvak ablakain is.

Kósa Ferenc, a fertőrákosi Ságvári Endre TSZ számadó juhásza nyugtalanul lesett ki a villámokat ropogtató sötét felhőkre. Nem fogta a szék, de még a pipa se, noha fedél alatt volt, nemcsak ő, hanem a háromszáz darabból álló juhállomány is.

— Itéletidő... — dörmögte maga elé, de abban a pillanatban — mintha igazolni akarnák magukat — az elemek —, akkorát csattant, hogy a ház is beleremegett. Kósa Ferenc arca elé kapta karját, aztán tovább lesett ki a háza ablakán. Megdörzsölte szemét, mert azt hitte, káprázatot lát. De nem. A vízfüggöny mögött hosszú lángnyelvek csaptak fel a nádfedeleselel tétőzeténél.

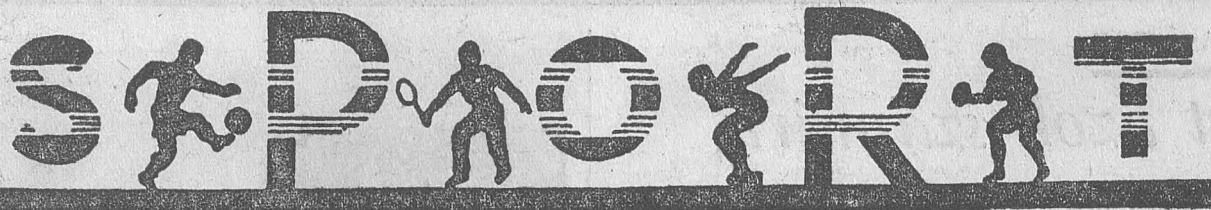
— Uramisten, a juhok! — ordította el magát a juhász, s nem törődve a cikázó villámok halált osztagot csapkodásával, rohant az ég akolhoz. A megriadt állatok vad bögése megtízszerezte erejét. Felrántotta az ajtókat, de olyan füstörkán csapta mellbe, hogy megtántorodott. Most már pontosan nehéz lenne megállapítani, hogy a fojtogató füst, vagy az állatok elvesztésének iszonyú fájdalma marta-e ki Kósa Ferenc szemből a könnyeket, de ő mégis látott. Látott — s az egymás hegyén-hátán taposó juhok közül is leginkább azt a harmadik darab tenyészkest, melyek közül a legszebbeket már az őszi Országos Mezőgazdasági Kiállításra szánta.

A jószág bögött, de úgy, mintha nem is háromszázán, de legalább ötször annyian lettek volna. Ego nádcsomók potyogtak le a recsegő tetőzetről, s egyik-másik birka gyapja is tüzet fogott; de milyen az állat ilyenkor, nem látja a szabadulás útját, pedig már nyitva volt az ajtó, kirohanhattak volna.

A juhász azonban ismeri a jószág természetét és szinte úgy tapogatózott ki egy kost a pokolból, hogy maga után húzva meginduljon a nyáj. A háromszáz birkának ki is ér a jáva a szabadba, de a halálos veszedelem még mindig körülöttek táncol, s egy újabb villámcsapás légnyomása odavágja a hős juhászt is egy éles kőhöz. Kósa Ferenc hátrára fordul, még annyi ereje van, hogy melléhez kap, ahonnan kibuggyan a vér, aztán csak a kórházban ébred.

Első kérdése, hogy hány juh maradt életben. A tsz-tagok meg — akik ezeket közhírré tették — a juhászuknak — most megilletődve toporognak a számadó ágya körül. Nem szólnak Kósa Ferencnek, aki emberségből, becsületből tett most számadást.

Valaki a szék karjára tett ünnepi lajbiját nézi, amelyen ott ragyog már három régebbi kitiintetés: a Munka Érdemérem ezüst fokozata és a „Kiváló állattenyésztő” elismerés. Biztos, hogy a régiék mellé odakerül rövidesen a negyedik kitiintetés is, amely Kósa Ferenc termelőszövetkezeti számadó juhásznak ez utóbbi példamutató hőstettét hirdeti majd...

Játék helyett csak küzdelem a labdarúgó-bajnokság ötödik fordulójában

Az NB I-es labdarúgó-bajnokságban, a meglepetésszerű MTK—BVSC mérkőzés után, vasárnap is folytatódott a nem várt eredmények: az ötödik forduló hét találkozója közül négy döntetlenül végződött. Ebben ludasok a támadó sorok is, amelyek a jól és keményen játszó védelmek ellen nem találták meg az ellenszert.

Ezúttal a vidéken rendezett találkozók eredményezték nagyobb küzdelemet, míg a Népstadionban lejátszott két mérkőzés elmaradt a várt színvonalról. Rövid megjegyzéseink a fordulóról:

Kiheverte fáradtságát a Honvéd

Bp. Honvéd—Diósgyőr 2:0 (1:0). Diósgyőr, vezette Bánkúti. Góllövők: Szigeti (öngól), Serényi.

A nagy érdeklődéssel várt mérkőzésen meglepetésre, az elmúlt hetekben sokat utazott Honvéd-játékosok frissen, ötletesen játszottak. A diósgyőri csatárok erejéből csak szögletekre tellett;

Két védelmi hiba – két gól

Ferencváros—Miskolc 3:0 (0:0). Népstadion, vezette Emsberger. Góllövők: Borsos (2), Rákosi.

Az NB I. újonca kezdettől a védekezésre összpontosította erejét, s egy félidőn keresztül ez a taktika be is vált. Szünet után két alkalommal megintgott a miskolci védelem, és ezt kihasználta a sok hibával játszó zöld-fehérek.

Magyarország sakksapata nem jutott be a 12-es döntőbe

Oktober 11-én, délelőtt befejezték a selejtező mérkőzések függő játszmáit. Magyarországi együttese, mint várható volt, 2,5:1,5 arányban győzött Lengyelország ellen, s 19,5 pontjával nem jutott be a 12-es döntőbe. Csak a döntő B-csoportjában játszott a további helyezésekért.

A 12-es döntő résztvevői a következők: Szovjetunió, Bulgária, Ausztria, Spanyolország, Egyesült Államok, NSZK, Argentína, NDK, Anglia, Csehszlovákia, Jugoszlávia és Svájc.

Magyar atléták külföldön

Vasárnap Rómában és Kassán vendégszereltek magyar atléták – vállalkozó sikerrel.

Az olasz fővárosban, az olimpiai stadionban nagyszabású nemzetközi atlétikai versenyt bonyolítottak le, amelynek három ezredében álltak rajthoz magyar versenyzők, akik egy győzelmet, egy második és egy harmadik helyezést szereztek 1500 méteren Rózsavölgyi nyert 3:45 perccel, 5000 méteren a győztes angol Clark mögött (14:14 perc) Iharos a második lett 14:17,4 perccel, míg a gerelyvetésben Kulcsár

Az Újpesti Dózsa lett a második a vízilabda-bajnokságban

Szerda este játszották le a vízilabda-bajnokság utolsó fordulóját. A Szolnoki Dózsa nyerte meg a bajnokságot. Az Ú. Dózsa 9:2 (5:1) arányban nyert az MTK ellen, és így megszerezte a második helyet. Az MTK kiesett.

További eredmények: Bp. Spartacus—UTTE 3:2, Szolnoki Dózsa—Bp. Vörös Meteor 13:1, Vasas—Bp. Honvéd 5:2, FTC—BVSC 6:4. A BVSC lett a harmadik, a Vasas a negyedik és az FTC az ötödik.

A TENISZ VILÁGRANGLISTÁT összeállította az egyik angol terízszerző. Ezek szerint a nőknél Gibson (USA) az első, Kőrösmői Zsuzsa a második, Baker-Fleitz (USA) harmadik és Hard (USA) a negyedik. A férfiaknál az ausztráliai Cooper áll a ranglista első helyén.

Gyenge csatársorok

Vasas—Dorog 0:0. Népstadion, vezette: Kaposi.

Kovalik, Bárfi, Csordás után most Bundzsákot is nélkülözték a piros-kékek. Ez rányomta a bélyegét a találkozóra. Jobbára mezőnyjátékkal telt el a kilencven perc, egyik csatársor sem tudott egyetlen épkézláb támadást sem góllal befejezni. A gyenge színvonalú, egyébként sportszerű küzdelemben a játékszerű sem „tündökölt”. Nemcsak rossz helyezkedésével akadályozta a játék kibontakozását, de sok esetben „színészi” túlkapasai is joggal váltották ki mindkét tábor nemtetszését.

Egyenlítés az utolsó percben

Újpesti Dózsa—Tatabánya 1:1 (1:0). Tatabánya, vezette: Borossy dr. Góllövők: Horváth illetve Deli.

Nehezen, és nem kis szerencsével született meg a tatabányaiak első pontja az ideai bajnokságban. Az újpestiek a mérkőzés harmadnegyed részében támadtak, és a hazaiaknak csak az utolsó percben sikerült az egy pontot jelentő gólt megszerezniük.

Igazságos döntetlen

Salgótarján—Csepel 1:1 (1:0). Salgótarján, vezette: Pósa. Góllövők: Kócián II. (öngól), illetve Kisuczki.

A régi „hagyományokhoz” híven, ezúttal is döntetlenül végződött a két csapat találkozója. Az első negyvenöt percben csak „kóstolgatták” egymás védelmét a gyengén játszó csatárok, míg szünet után annál több izgalommal fűszerez-

A további helyezésekért a B-, illetve C-csoportban küzdenek a többi csapatok.

A B-csoport tagjai: Kanada, Hollandia, Dánia, Franciaország, Finnország, Izland, Izrael, Magyarország, Lengyelország, Columbia, Svédország és Belgium.

A C-csoport tagjai: Fülöp-szigetek, Skócia, Libanon, Portugália, Tunisz, Görögország, Norvégia, Dél-Afrika, Irán, Olaszország, Portorico, és Írország.

A 12-es döntő küzdelmei szombaton kezdődtek.

Gergely 72,98 m-es dobásával a harmadik helyen végzett. Ebben a versenyszámban egyébként az olasz Liviore bizonyult a legjobbnak 80,74 méterrel, amely új olasz csúcseredmény.

Kassán, a hagyományos nemzetközi maratonhi-versenyen nem termett babér a magyar sportolók számára, mivel a legjobb eredmény, amit elérték, Kovácsnak a 18. helyezése volt 2:45:52 órával. A győztes egyébként a csehszlovák Kantorek lett 2:29:37,2 órával.

Magyar ejtőernyősnő világrekordja

A budaörsi repülőtéren Nagy Éva ejtőernyősnő a 600 méteres kombinált ugrásban 4,01 méteres átlageredménnyel új világrekordot állított fel. A régi világcúcseredményt a szovjet Nagyevzsda Prjahina tartotta 1957. július 18. óta 5,98 méterrel.

NB II. EREDMÉNYEI: KELETI CSOPORT:

SZVSE—Bp. Spartacus	0:0
SZEAC—Előre	6:1
UTTE—Debrecen	0:0
MMTE—Szolnok	2:0
Kecskemét—Egyetértés	1:1
Ózd—SSE	1:1
Cegléd—Pénzügyőrök	1:0
Jászberény—Borsod	1:1

NYUGATI CSOPORT:

Pécsi Dózsa—Vác	1:0
Klószt—Pécsi VSK	1:1
Láng—D. Spartacus	elmorad
Budafok—Székesfehérvár	3:2
Kaposvár—Szálitók	3:0
Zalaegerszeg—Sztálinváros	2:0
Komló—Groszár	4:1
Mosonmagyaróvár—Cs. Autó	3:2

ve alakult ki az igazságos döntetlen.

A tapasztaltabb csapat győzött

Szombathely—Győr 2:1 (1:0). Győr, vezette: Fehérvári. Góllövők: Pém, Varga I., illetve Morvai.

A szombathelyiek nagyobb lendülete és tapasztaltsága ezen a találkozón döntőnek bizonyult. Mindkét csapat lelkesedésből kitűnőre vizsgázott.

Pontot veszített az MTK

Szombaton délután a Szőnyi úti sporttelepen került sor a BVSC—MTK bajnoki labdarúgó-mérkőzésre. A találkozó meglepő eredménnyel végződött, mert a bajnokcsapat pontot veszített az NB I. újoncával szemben. A mérkőzés 1:1 arányú döntetlen eredménnyel végződött.

A SZERDAI FORDULÓ

NB I-es eredmények

Vasas—Diósgyőr 1:1 (0:0).
MTK—Bp. Honvéd 1:1 (0:0).
Salgótarján—Szombathelyi Haladás 4:2 (3:1).
Csepel—Tatabánya 5:0 (1:0).
Újpesti Dózsa—BVSC 4:1 (1:0).
Ferencváros—Dorog 3:2 (3:1).
Miskolc—Győr 1:1 (1:0).

Az öttusa-világ bajnokság első napján csapatban és egyéniben a magyar versenyzők a másodikok

Hétfőn délelőtt Angliában, az Aldershot melletti twessel, downi pályán megkezdődött az 1958. évi öttusa-világ bajnokság.

Az első szám a lovaglás volt. A 2500 méter hosszú, 13 beépített akadállyal ellátott pálya nagy erőpróba volt a 14 ország 39 versenyzőjének.

A magyar öttusázók jól kezdtek. Nagy (4:58,2-vel) a legjobb időt érte el a lovaglásban, de miután 60 hibapontot szerzett így holtversenyben második lett. Kovács a 12., míg Balczó a 13. helyen végzett.

A lovaglás, egyébként a szovjet versenyzők nagy sikerét hozta, Tatarinov biztosan győzött és Novikov holtversenyben második lett. Az első nap után a verseny állása:

1. Tatarinov (szovjet) 965, 2–3. (holtversenyben) Nagy (magyar) és Novikov (szovjet) 950 pont. 4–5. (holtversenyben) Lichtner-Hojer (osztrák) és Lilsenval (svéd). Csapatban: 1. Szovjetunió 2810, 2–3. (holt-

TÜRELEM — VILÁGBAJNOKSÁGOT TEREM... Két év és kilenc hónapos versenysorozat után (I) a szovjet Ragozin nagymester nyerte el a levelezési sakkvilág-bajnokságot. 2. Schmidt (NSZK), 3. Endzelins (Ausztrália).

AZ 1959. ÉVI JÉGKORONG- világ bajnokság rendezési jogát Csehszlovákia kapta meg.

NEM ENGEDI KOCKÁRA tenni a brazil labdarúgó szövetség a brazil futballról hírvét... Az egyik Rio de Janeiro-i futballcsapat európai turnéján Newcastle-ban 12:1 arányú vereséget szenvedett. A klub vezetősége most felszólítást kapott, hogy a játékosok haladéktalanul térjenek haza, mert gyenge eredmények ártnak a brazil futball reputációjának.

A BP. HONVÉD CSAPATA lett a hadipisztoly gyorstüzelő-bajnok, Takács Károly az egyéni bajnok.

HUSZONKILENC FŐBŐL álló szovjet úszó és vízilabdaküldöttség érkezett Pekingbe. Az úszók között van többek között Minaskin és Kolesnyikov. A vízilabdacsapat a budapesti EB-n szerepelt együttesből áll.

AZ 1959. ÉVI NAGYPÁLYÁS kézilabda-világ bajnokságot június 14–21-e között rendezik meg Ausztriában. A magyar együttes a selejtezőben Jugoszláviával játszik a legjobb nyolc közé jutásért.

Készülődés

a román labdarúgók ellen

A magyar válogatott csapat legközelebbi mérkőzését október 26-án Bukarestben, a román válogatott ellen vívja. Ezzel kapcsolatban Baróti Lajos szövetségi kapitány elmondotta: nagy gondot fordít a felkészülésre. Védőjátékosainak el kell sajátítaniuk a szoros emberfogást, a csatársor pedig gyakorolja a helycsere támadásképzését és a kapualó-vést. A válogatott keretét október 20-án jelöli ki. Kijelentette a szövetségi kapitány — nagyon helyesen —, hogy a válogatott csapatot elsősorban a bajnoki formák alapján állítja össze.

Labdarúgó Európa Kupa eredmények

A labdarúgó Európa Kupa tornája első fordulójából október 8-án újabb két mérkőzést játszottak le.

A Stade Reims—Newton Ards (északír) visszavágómérkőzést az otthonában játszó francia együttes nyerte 6:2 (4:2) arányban. A két csapat első — belfasti — mérkőzése is a Reims győzött 4:1-re, így 10:3-as összgólaránnyal, a francia együttes jutott tovább, s a nyolcadöntőben a Palouseura Helsinki lesz az ellenfele.

A lisszaboni Sporting Club is lejátszotta a DOS Utrecht elleni második mérkőzését. Ezt a találkozót is a lisszaboniak nyerték 2:1 (0:0) arányban. Mivel az első mérkőzésen is ökö győztek 4:3-ra, 6:4-es összgólaránnyal a Sporting Klub csapata jutott be a nyolcadöntőbe, ahol a Standard Liege együttesével kerül szembe.

versenyben Magyarország és Egyesült Államok 2715, 4. Svédország 2305, 5. Lengyelország 2030 pont.

A versenyt kedden párbajtőrívással folytatták.

★

Szerdán, az öttusa-világ bajnokság harmadik napján a pisztolylövő versenyt bonyolították le. A magyar csapat jól szerepelt és az összetett versenyben a második helyen állt a legjobban szereplő szovjet csapat mögött.

Pisztolylövésben: 1. Mazur (lengyel) 194 kör, ... 7—8. Kovács dr. és Stoll (amerikai) 190 kör, ... 9—14. Balczó, 16. Nagy. Csapatban: 1. Szovjetunió, 2. Magyarország, 3. USA és Finnország.

Az egyéni összetett versenyben változatlanul a szovjet Novikov vezet. A magyar Nagy 6., Kovács dr. 9. és Balczó 11. Az összetett csapatban a Szovjetunió 8220 ponttal vezet Magyarország (7148 p.) előtt.

A SZOVJET JÉGKORONGOZÓK első nemzetközi találkozóinukon egy jó képességű kanadai klubcsapattal mérkőztek össze erejükét.

A MAGYAR ÚSZÓSZÖVETSEGEZ az utóbbi napokban több levéllel érkezett. Ezekben a levelekben a budapesti úszó Európa-bajnokság résztvevői köszönik meg a szíves vendéglátást és elismerően nyilatkoznak a bajnokság rendezéséről, lebonyolításáról. Meleghangú levelet küldtek a lengyelek, az angolok, a spanyolok. Az olasz Tutto Sport című lap szerkesztője az Európa-bajnokság kitűnő hírszolgálatát és a posta jó működését köszönte meg leveleiben.

Szovjet és kínai alpinisták sikere

A Pamír-hegység keleti részéről érkezett távirati jelentés szerint egy közbe szovjet—kínai alpinista csoport az Alaj-hegységben nagy teljesítménnyel kiváló eredményt ért el. A nyolctagú csoport, amelynek Kiril Kuzmin érdemes sportember vezett, s amelynek résztvevői között négy fiatal kínai alpinista is volt, szeptember 7-én keletről nyugat felé megmászta a 7134 méter magas Lenin-csúcsot. Másnap sikeresen megmászott egy 6852 méter magas névtelen csúcsot, amelyen eddig nem árt ember. Újabb pilenő után a következő napon ismét megmászta a Lenin-csúcsot és szerencsésen megérkeztek a 4300 méter magasban levő kinuldu táboraiba.

SPORT HÍREK

INDIA SPORTJAINAK fejlesztése érdekében testnevelési és sportbizottságot szerveztek, s ez kidolgozta az indiai testnevelési mozgalom átfogó programját. Átszervezték a testnevelési főiskolákat, sportpályákat építettek, valamennyi iskola mellett felkelt vásárol a kormány és azon sportpályát létesít. A testnevelő tanárok fontos feladata a tehetségek kutatása.

AKIMOVA, az egyik legjobb szovjet női ejtőernyős október 7-én végezte 350. ugrását. A jubiláris ugrás kitűnően sikerült: Akimova az 1000 m-es ugrás során új világcúccsal ért földet.

AZ OSZTRÁK LABDARÚGÓ SZÖVETSEGE sajtófogadásán közölte, hogy 1959-ben négy fronton rendezik meg a Szovjetunió—Ausztria válogatott labdarúgó-mérkőzést. Az A-csapatok Bécsben találkoznak október 5-én.

DICSÉRET ES „ÖNKRITIKA”. Még mindig igen sokat foglalkoznak a jugoszláv lapok a lejátszott labdarúgó-mérkőzésekkel. Megállapítják, hogy a magyar együttes „újabb a sikerek útjára lépett”, a jugoszláv együttesnek viszont még mindig igen sokat kell tanulnia. „Az a csapat ugyanis, amely a mérkőzés befejezése előtt tíz perccel még két góllal vezet és nem tudja megőrizni előnyét, olyan együttes, amelynek a labdarúgás elemi iskolai tankönyvét kell hordania a háta alatt.” — írják szomorú önkritikával.

AZ FTC FÉRFI Kézilabda-csapat Kijevben mérkőzött és a Burevszinyik együttesétől 24:12 (11:4) arányban kikapott.

MAGASUGRÓ HEGEMONIA. Atlétikában a magasugrás évtizedek óta az amerikai szám volt. A világ tíz legjobb ugrója közé csak a svéd Bengt Nilsson tudott bekerülni. Az idén alaposan megváltozott a helyzet, mert a vezető néger Charles Dumas után (212,09 cm), a svéd Richard Dahl (212), a szovjet Jurij Sztjepanov (212), a szovjet Robert Savjakadze (210), a csehszlovák Lansky (210), a svéd Stig Petersson (210), a szovjet Igor Kaskarov (210) és a svéd Bertil Holmgren (209,55) következik a világranglistán.

AZ OLIMPIAI FOGADALOM esküszövegéből — az általános tiltakozás következményeképpen — törölték azt a kitélet, hogy „amator óhajtok maradni”.

A BELGRÁDI nemzetközi vívóversenyen Magyarország valamennyi fegyvernemben indítja versenyzőit.

EURÓPA LEGNAGYOBB fedett sportcsarnokának építését kezdik meg november 1-én a prágai Fucik-parkban. A nézőtérben 15 000 ülőhely és 5000 állóhely lesz.

ISMET VÁLSÁG van az osztrák labdarúgásban. A jugoszlávoktól és a franciáktól otthon elszorított vereség után a válogató bizottság tagjai lemondtak. Az új jelölt Karl Decker, a válogatott edzője.

TORINÓBAN marad továbbra is John Charles, a világhírű walesi középcsatár, aki megújította szerződését az olasz Juventus labdarúgó-csapatával.

SZTRÁJKBA LÉPETT öt lement svéd birkózó, mert két társukat a mérkőzés közben mutatott „passzivitás” miatt megbüntették. A sztrájkoló birkózókat a svéd szövetség most tiltotta az országos bajnokságon való részvételtől.

HAGÁBAN SZEREPELT a prágai Dinamo labdarúgó-csapat és esti, villányfényes mérkőzésen 2:0 arányban győzött egy holland vegyescsapat ellen. A csehszlovák együttes Hágából Angliába utazott, ahol első ellenfele az FC Sunderland lesz.

FUTBALLOZNAK a NÖK Olaszországban. Az első mérkőzés a római és a nápolyi csapatok között volt. A római aszonnyok 5:1-re legyőzték ellenfeleiket.

ÚJRA GYŐZTEK a prágai női röplabdázók. A Szlavio Praha ellenfeleiként a Bp. Építők női csapata volt. A csehszlovák együttes 3:0 (2, 9, 7) arányban nyert.

A BELGA LABDARÚGÓ SZÖVETSEGE hivatalosan közölte, hogy eleget tesz a Magyar Labdarúgó Szövetség kérésének és hozzájárul a budapesti magyar—belga mérkőzés november 16-ról 23-ra történő halasztásához.

A CSKÁLOV KÖZPONTI REPÜLŐ-klub új szovjet repülőcsúcseredményeket hitelesített. N. Golikov JAK—18-as motorosgéppel Moszkvából rajtolva a 100 km-es céltávrepülés során 263,55 km/óra átlagra növelte a régi rekordot. B. Pancenkov, a harkovi repülőtéren Helikopter géppel 1226 méteres magasságba emelkedett s ezzel 716 m-rel javította meg a régi csúcsot.

A BRAZIL LABDARÚGÓ SZÖVETSEGE 1960-ban nemzetközi labdarúgó-torna megrendezését tervezte Rio de Janeiroban. Ezen a világbajnokság első négy helyezettje, a svéd, a francia, a nyugatnémet és a brazil labdarúgó-válogatott venne részt.

ILSA KONRADS ÉS JOHN KONRADS, a két fiatal ausztrál úszó-világrekorder az új idényben elsősorban iskolai tanulmányainak akar eleget tenni és csak az 1959. iskolaeü befejezése után akarják megkezdni felkészülésüket az 1960. évi nyári olimpiai játékokra.

A JAPÁN OLIMPIAI BIZOTTSÁG javaslatot terjesztett a NOB 1959. évi kongresszusa elé, amelyben az 1964. évi olimpiai játékok megrendezésének jogát kéri. Amennyiben ezt megkapja, úgy a résztvevő országok utazási költségét teljes egészében megteríti.

BELGRÁDI JELENTÉS szerint a Zágráb Dinamo—Újpesti Dózsa „Vásári Kupa”-találkozó első mérkőzésére 19-én, Zágrábban kerül sor.

RITKA JUBILEUM. Ez évben ünnepli 25 éves sportpályafutását Sidó Ferenc többszörös magyar asztalitenisz-világ bajnok. Az örökös magyar bajnok 168 alkalommal volt válogatott 1953-ban Bukarestben egyéni világbajnokságot nyert. Kétszer volt férfipáros, négyszer vegyespáros világbajnok és ugyancsak kétszer tagja a VB-t nyert magyar csapatnak. Mint labdarúgó kezdte pályafutását.

BEFEJEZTE aktív versenyzői pályafutását a százszeres válogatott és kétszeres világbajnok, Tumpek György. A Honvéd utolsója 14 évvel ezelőtt, a Csepel színeiben kezdett versenyezni, s a hatuszáról 1951-ben lért át a pillangóúszásra. Tumpek egyik úttörője volt az egész világon már igen elterjedt „delfin”-úszásnak. Tumpek György versenyzői pályafutása befejeztével nem mondott búcsút a sportnak. A Honvéd edzője lett s mintegy 40 tehetséges fiatalon kívül elsőosztályú versenyzőkkel foglalkozik.

JOEL A FLAMENGO JÁTEKOSA a spanyolországi Valenciához szerződött. Joel a brazil VB-keret tagja volt.

KAPOSVÁR öklívívói vasárnap Eszéken szerepeltek és az északi válogatottól 13:7 arányú vereséget szenvedtek. A kaposvári öklívívók csütörtökön Sabacon, vasárnap pedig Szabadkán lépnek színpadra.

ANGLIA IFJ. VÁL.—SPANYOL ORSZÁG IFJ. VÁL. 4:2 (1:1). Madridban, villanyfény mellett játszottak. Dánia ifj. vál.—Hollandia ifj. vál. 3:3 (2:2). Aarhus.

EGYMILLIÓ SVÉD KORO NA! Ennyit ajánlott fel Edvin Alquist svéd öklívívó-menedzser Floyd Patterson hivatásos nehézsúlyú világbajnoknak, ha kiáll a svéd Ingemar Johansson ellen.

NEGY VÁROS küzdelméből a rotterdami cseleáncsok került ki győztesen, 2. München, 3. Bécs, 4. Saarbrücken.

DREZDÁBAN az NDK 112:100 arányú győzelmével végződött az NDK—Csehszlovákia atlétikai mérkőzés.

HORVÁZ 430 cm-es rúdugrása volt az újpesti atlétikai verseny eseménye.

VIZILABDA BAJNOKI EREDMÉNYEK: Szolnok—BVSC 3:1, FTC—MTK 6:2, Vasas—Vörös Meteor 9:4, BVSC—Bp. Honvéd 6:4, Újpesti Dózsa—Bp. Spartacus 8:2, Szolnoki Dózsa—UTTE 8:3.

LABDARÚGÁS: Bolgár B—Csehszlovák B 2:1 (0:1). Anglia (amator válogatott)—Finnország 3:2 (0:0).

SEMLEGES PÁLYÁN, Kijevben játszotta a Wismut és a Ploesti együttes harmadik mérkőzését a labdarúgó Európa Kupáért. Az NDK bajnoki csapala szerezte meg a továbbjutást, mert 4:0 (2:0) arányban győzött a román bajnok ellen. A Wismut ellenfele a következő fordulóban a luxemburgi Jeunesse és a svéd Göteborg harmadik találkozójaik győztese lesz.

A LENGYELORSZÁG—NSZK atlétikai viadal nagy meglepetésre 110:110 arányban döntetlenül végződött.

A SZEGEDI VSE vasárnap délelőtt kalapácsvető-versenyt rendezett. 1. Trényi (SZVSE) 59,62, egyéni csúcs, 2. Huszka (SZVSE) 47,19, 3. Török B. (SZVSE) 46,98. Trényinek volt még egy 59 méterre felül dobása is.

PAPP LÁSZLÓ háromszoros magyar olimpiai öklívívó-bajnok, aki Melbourne után lépett át a profik táborába, az osztrák Hugo Köhler ellen vív nyolcmenetes mérkőzést. Az összehápasra október 17-én került sor. Bécsben, Papp Lászlónak ez lesz a negyedik profimérkőzése. Utóljára egy évvel ezelőtt szerepelt, azóta csak edzett.

AZ 1960-AS RÓMAI nyári olimpia szervező bizottsága véglegesen megállapította az olimpia időpontját. Eszerint augusztus 25-én tartják a megnyitó ünnepséget és szeptember 11-én zárják be a játékokat. Két pihenő